

ÖRÖMHÍR

A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE LAPJA

PALÁNKI FERENC
az egyházmegyénk új püspöke

**Emlékévi Szent Anna Egyházmegyei
Búcsút tartottak Debrecenben**

**Debrecenben rendezték a
Katolikus Társadalmi Napokat**

Isten hozta, Püspök Atya!

Őszentsége, Ferenc pápa 2015. szeptember 21-én Mons. **Palánki Ferenc** egri segédpüspököt a **Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye püspökévé nevezte ki, és elfogadta Bosák Nándor püspök atya lemondását**, amelyet a CIC 401. kánon 1. § alapján nyújtott be.

Az új püspök beiktatásáig a Szentatya Bosák Nándor nyugalmazott Debrecen–Nyíregyházi püspököt az egyházmegye **apostoli kormányzójává** nevezte ki.

Így az új püspök beiktatásáig ő vezeti az egyházmegyét.

Palánki Ferenc püspöki beiktatása **2015. november 14-én**, szombaton délelőtt fél 11-kor lesz a debreceni Szent Anna-székesegyházban.

Imádkozzunk új főpásztorunkért, kérjük, hogy Urunk áldása, a Boldogságos Szűzanya, Szent László király és Assisi Szent Ferenc közbenjárása kísérje.

Palánki Ferenc püspök

IMPRESSZUM

Kiadja: a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Felelős kiadó: Felföldi László püspöki helynök

Főszerkesztő: Kovács Ágnes

Öröm-Hír Szerkesztőség:

4024 Debrecen, Varga u. 4.

Telefon: 06-52-530-451,
06-30-240-1482

E-mail: sajtoiroda@dnyem.hu

Fotó: Kovács Ágnes, Hlács Tünde,
kiszvárdai Szent László katolikus
intézmény stúdiója.

Nyomda: Rexpo Kft.,
felelős vezető: Rácz János

A címodal: Kovács Ágnes

PÜSPÖKI CÍMER

A püspöki címerben szerepel Csesztve község templomának motívuma, a feltámadás jelképe, a kereszt a leplekkel, valamint a sas, az Egri Főegyházmegye védőszentje, Szent János jelképe.

János evangéliumában olvassuk: „*Én vagyok a feltámadás és az élet.*” (Jn 11, 25).

Utak

„Én vagyok az út, az igazság és az élet...” (Jn 14, 6).

A Szentírásból többféle utat ismerünk, Mária, János, Péter útját, a gazdag ifjú útját, Júdás útját, a szentek útját... Az ember sokféle utat jár be életében. Egyenes, tágas utakat és olykor labirintusokat. Az egyenes, tágas út az igaz út. Vannak jó utak és kevésbé jók, különböző minőségű életkekkel.

Kedves Palánki Ferenc Püspök atya!

Az Úristen Önt küldte most közénk, hogy az igaz utat mutassa nekünk. Kölcsonveszem az Ön gondolatait, amelyeket az idei Egerszalóki Ifjúsági Találkózón mondott a fiataloknak.

A történet szerint egy idős néni kísárral a kezében haladt az úton, és megkérdezte az egyik ház nyitott ablakából kinézó fiatalasszonyt.

– Mondja csak, kedves, ez az út a templomba vezet?

– Nem, ez az út nem a templomba vezet – válaszolta a fiatalasszony.

– Hát akkor mire való ez az út?

Ön lesz az, aki hivatalánál fogva nyitott ablaknál fogja élni az életét közöttünk, aki – mint apostolutód – az évezredek kézrátételei által azt a szubszcenziót (folyamatosságot) testesíti meg ebben az egyházmegyében, amely tágas és egyenes útként visszavisz bennünket egyenesen Péterig, a Názáreti Jézusig.

Ha összekuszáltuk az életünket, ha labirintusokban keressük a kivezető utat, akkor szeretettel, de bátran, hangosan szóljon, hogy melyik az „az út, amelyik a templomhoz vezet”. Térítsen le bennünket a mihaszna, semmirevaló utakról, és az egyetlen, egyenes boldog utat mutassa meg nekünk!

Isten hozta közénk!

Kovács Ágnes

A Nógrád megyei Csesztve község Palánki Ferenc püspök atya szülőfaluja. Szent Márton tiszteletére szentelt templomát 800 évvel ezelőtt 1212-ben építették a műemléki szakirodalom

szerint. A XIII. századi eredetű templom román és kora gótikus stílusjegyeket egyaránt visel. A századok során többször elpusztult, de a szentély megőrizte eredeti jellegét.

PALÁNKI FERENC püspök életrajza

Palánki Ferenc 1964. március 11-én született Balassagyarmaton, és Csesztve községben nevelkedett. Érettségi után a győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán szerzett üzemmérnöki diplomát.

1989 és 1994 között elvégezte az Esztergomi Hittudományi Főiskolát. **1994. június 18-án** szentelték pappá Esztergomban, és augusztus 1-jétől a Váci Egyházmegyébe inkardinálódott.

Szolgálati helyei: 1994 és 1996 között káplán volt Balassagyarmaton. **1996-tól 2000-ig** Dorogházán plébános, ugyanitt kerületi esperes, **1999-től 2000-ig**, majd **2000-től 2005-ig** Püspökszilágyon szintén plébánosként szolgált.

2000-ben licenciátusi fokozatot szerzett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kánonjogi Intézetben. **2005 és 2010 között** a váci Borromeo Szent Károly Szeminárium spirituálisaként végezte szolgálatát.

1999 és 2010 között a Váci Püspöki Bíróság munkájában vett részt. **2010. augusztus 1-jétől** a püspöki kinevezéséig a budapesti Központi Papnevelő Intézet spirituálisaként szolgált.

2010. december 27-én XVI. Benedek pápa az Egeri Főegyházmegye segédpüspökévé nevezte ki, és a fidolomai címzetes püspöki címet adományozta neki. **2011. február 26-án** volt a püspökké szentelése az egeri főszékesegyházban. A püspökszentelést követően érseki helynöki kinevezést kapott Miskolcra.

2011. augusztus 1-jétől Miskolc-Mindszenti plébános. **2013. decemberétől** az Egeri Főegyházmegye általános helynöke.

Jelmondata: „JESUS EST RESURRECTIO ET VITA” – „Jézus a feltámadás és az élet”.

Örömmel és szeretettel jövök

Beszélgetés Palánki Ferencsel, a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye új püspökével

A Szentatya szeptember 21-én Palánki Ferencet, az Egri Főegyházmegye segédpüspökét, a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspökévé nevezte ki. Ünnepestes beiktatásáig az egyházmegyét Bosák Nándor püspök mint apostoli kormányzó vezeti. Az alábbiakban Palánki Ferenc püspök urat kérdeztük, hogyan fogadta a kinevezést, milyen lehetőségeket lát az egyházmegyében.

– Nagy meglepetéssel fogadtam a hírt, és most nehezen tudom megfogalmazni az érzéseimet. Az a kérdés merül fel bennem, hogy meg tudok-e felelni a főpásztori feladatnak Bosák Nándor püspök atya szolgálata után, aki fölépítette az egyházmegyét, annak struktúráját, és létrehozta közösségeit. A Jóistenben bízva kezdem meg ezt a szolgálatot, hiszen én a papságra jelentkeztem. A kinevezéssel a Jóisten szándéka érvényesül az életemben, amire én igent mondok. Hiszem, hogy föl tud használni Isten bennünket az Ő akaratának teljesítésére, szándékainak megvalósítására.

A Távközlési Műszaki Főiskola elvégzése után üzemmérnökként dolgoztam, és akkor már megszületett bennem a papi hivatás iránti vágy és ezzel együtt a kétely is, hogy alkalmas leszek-e a papságra. A lelkivezetőm, Vigyázó Miklós atya a vakon született ember meggyógyítására (Jn 9, 1-12.) utalva azt mondta: „Jézus sárral kente be a vak szemét, és az meggyógyult. Szerinted a sár alkalmas arra, hogy bármit meggyógyítson? Ha Jézus kezében van, akkor igen.” Tulajdonképpen én is Jézus kezében szeretnék lenni, és akkor sok csoda fog történni, mint ahogy eddig is történt az életem során.

– *A szomszéd egyházmegyében szolgált, mennyire ismeri a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyét lelkipásztori vonatkozásban?*

– Bevallom, e tekintetben még nem nagyon ismerem az egyházmegyét, de a papok nagy részét igen, közülük néhányan tanítványaim is voltak. Szeretném megismerni a papságot, hiszen ők a közvetlen munkatársaim. Nagyon számítok rájuk, és ígérhetem azt, hogy Ők is számíthatnak rám. Nagy várakozással tekintek a következő időszak elé.

– *A Szentatya kiemelt szempontnak tartja a lelkipásztori gyakorlatot a püspöki szolgálathoz. Segédpüspöki kinevezése után a miskolci Mindszenti Plébánia plébánosaként szolgált. Mit jelent ez a tapasztalat egy egyházmegye vezetésében?*

– Ferenc pápa nagyon bölcsen látja ezt. Azt gondolom, ha valakinek nincs lelkipásztori gyakorlata, attól még lehet jó püspök. De hogy mekkora segítség tud lenni a vidéki plébánosok helyzetének, gondjainak megtapasztalása, azt akkor éreztem, amikor segédpüspökként és helynökként Ternyák Csaba érsek úr mellett dolgoztam. Ennek birtokában jobban látom, érzem azt a helyzetet, amivel a papok szolgálatuk során küzdenek. Annak pozitív tapasztalata is segít, hogy hogyan kell egy ügyet megoldani, egy embert meghallgatni, együtt dolgozni.

– *Debrecen immár spirituális központtá vált, hiszen nemcsak római katolikus és református püspöki székhely, hanem ettől az évtől a görögkatolikus érsekség központja is. Kihívást jelenthet majd ez a főpásztori szolgálatában?*

Inkább könnyebbséget jelent, hiszen Krisztusban mindnyájan egyek vagyunk. Mindennek alapja lehet a már meglévő személyes jó kapcsolat Kocsis Fülöp érsek atyával, a görögkatolikus papokkal, és Fekete Károly református püspök úrról is sok jót hallottam. Biztos vagyok abban, hogy jól tudunk majd együtt dolgozni, amelyből a város is profitálni fog. Ferenc pápa szerint a modern kori keresztényüldözés során nem kérdezik meg a keresztényektől, hogy ki melyik felekezethez tartozik, pusztán azért üldözik őket, mert keresztények. Nekünk erre az a válaszuk, hogy még jobban egymásba és együtt Krisztus-

ba kell, hogy kapaszkodjunk. Nekünk az egységet azért kell mutatni, hogy a Krisztus köré gyűlt hívők közössége, a kereszténység, meghívó erejű szeretetközösség legyen.

– *Fiatalon, 46 évesen nevezte ki XVI. Benedek pápa segédpüspökké. A fiatalos lendület, a vitalitás több területen is megmutatkozik a lelkipásztori szolgálatában. Jelenleg az MKPK ifjúsági referense. Kiemelt szívügye az ifjúságpasztoráció?*

– Örömmel veszek részt segítőimmal, munkatársaimmal együtt országos programok, világtalálkozó előkészítésében. Ez év októberében a háromnapos Országos Tanulmányi Napokon gondoljuk át az ifjúság ügyét. Most, mint megyéspüspök, az egész egyházmegyére szeretnék figyelni és, természetesen, benne a fiatalokkal is találkozom. Az ifjúságpasztorációnak a fő célja, hogy elkötelezett, felnőtt keresztényeket neveljünk, nem pedig az, hogy a fiataloknak programokat szervezzünk. Az ifjúkor az élet értelmére, hitünkre vonatkozó nagy kérdések és nagy válaszok kora. Szembesítenünk kell őket ezekkel a kérdésekkel, és az a fontos, hogy közösen, velük együtt találjuk meg a választ, ami nem más, mint Jézus Krisztus.

– *A digitalizált világban a fiatalok közösségi oldalakon kommunikálnak. Ön facebook oldalon is tartja velük a kapcsolatot.*

Oda kell menni, ahol az emberek vannak, hogy megszólítható legyek. Több mint 3000 ismerősöm van a facebook oldalon, és csak röviden válaszolok a kérdésekre. A virtuális világ eszköz kell, hogy legyen, és nem cél. Akkor van gond, ha a fiatalok élettérnek tekintik a virtuális világot. Nem virtuálisan kell élni, hanem a jelen világban

A kinevezés pillanatai
a Debrecen–Nyíregyházi Püspöki Hivatalban

kell jól élni az életünket, amely lehetőség az elköteleződésre, önmegtagadásra, vagyis a szeretetre, amely a boldogság egyetlen útja.

– Az Ön vitalistását is mutatja, hogy a magyar papi futballválogatott tagja, rendszeres résztvevője az európai bajnokságoknak.

Már csak tiszteletbeli tagja vagyok, de nagyon szeretek sportolni, mozogni. Ha időm engedi, olvasok, legfőképpen szépirodalmat, azok közül is a magyar klasszikusokat szeretem. Kocsis Fülöp érsek atya mondta kispapjainak: „Ol-

vassatok szépirodalmat, és szép lesz a lelketek!” A klasszikus filmek is lekötik a figyelmemet.

– Püspöki címerében Csesztve község templomának motívuma is látható. Mi ennek az üzenete a hivatásában, életében?

Az őseimre, mint forrásra szeretnék utalni ezzel a motívummal, azokra az egyszerű, falusi emberekre, akik továbbadták nekünk a hitet. 2012-ben ünnepeltük a templom felszentelésének 800. évfordulóját, és nagy megtisztetés volt számomra, hogy az ünnep-

ségre püspökként engem hívtak meg. A 300 lakosú kis falu – a ma is működő egyházközséggel – a szívem mélyén az otthont jelenti. Édesapámhoz gyakran hazlátogatok. Szoktuk mondani, a templom az Isten háza. Igazán az ember mindig az Isten szívében van otthon.

– De bárhová is kerül az ember, bármilyen helyzet adódik az életében, fontos, hogy ne a problémákat lássuk benne, hanem a lehetőségeket – hallottam a közelmúltban egy vezető politikustól. Milyen lehetőséget jelenthet számunkra a jelen európai krízishelyzet, amit problémának nevezünk?

Az evangéliumban Jézus azt mondja: „Menjetek, és tegyetek tanítványommá minden népet...” (Mt 28, 19). Most nem kell mennünk, mert ide jön sok ember. Ferenc pápa felhívja a keresztények figyelmét, hogy fogadják be a menekülteket. De ki a menekült? A menekült a kapun, az ajtón jön be ellenőrzötten, törvényesen, őket szeretettel fogadjuk, és kötelességünk gondoskodni róluk. Nincs semmiféle ellentmondás abban, amit Ferenc pápa mond, amit mi katolikus püspökök szeretnénk megvalósítani, vagy ahogyan kezeli a kormány ezt a helyzetet Magyarországon. A szeretet viszont akkor igaz, ha okos. Az európai vezetők össze kellene fogni. Látva ezeket az embereket, gyermekeket szülők nélkül, mintegy lehetőségként adódik számunkra, hogy magunkra reflektáljunk, melléjük tudunk-e állni. A Katolikus Karitás, a Máltai Szeretetszolgálat önkéntesei nagyon sokat segítettek.

– Püspöki jelmondata: „Jesus est resurrectio et vita” – „Jézus a feltámadás és az élet”. Megosztaná velünk e mondat köré fogalmazódott gondolatait?

– A püspöki címeremben szerepel a kereszt a leplekkel, amely a feltámadás jelképe és a sas, az Egri Főegyházmegye védőszentje, Szent János jelképe. János evangéliumában olvassuk: „Én vagyok a feltámadás és az élet” (Jn 11, 25).

Szent János ünnepén volt a püspökszentelésem. Édesanyám másfél évvel a püspöki kinevezésem előtt halt meg, és akkor ez a mondat töltött be: „Én vagyok a feltámadás és az élet. Aki hisz bennem, még ha meghal is, élni fog. Hiszed ezt?” Ezzel a jelmondatommal szeretnék tanúságot tenni a feltámadásról.

Kovács Ágnes

Emlékevi Szent Anna Egyházmegyei Búcsú Debrecenben

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye minden évben július utolsó vasárnapján tartja a szokásos évi egyházmegyei búcsúját. Ebben az évben – rendhagyó módon – Máriapócs helyszín helyett a 300 éves jubileumi évforduló csúcspontját Debrecenben rendezték 2015. július 26-án. A több ezer embert vonzó búcsú rendkívülinek számított, mert ilyen még nem volt a kálvinista Rómaként is ismert városban.

A Szent Anna-székesegyház előtti téren bemutatott szentmise főcelebránsa Böcskei László nagyváradi megyéspüspök volt, koncelebráltak: Bábel Balázs kalocsai és Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsekek, Böcskei László nagyváradi, Schönberger Jenő szatmári, Gyulai Endre nyugalmazott szeged–csanádi, Bosák Nándor debrecen–nyíregyházi püspökök és a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye papjai.

A szentmisén jelen volt Fekete Károly református püspök, Réz Nagy Zoltán evangélikus lelkész, Papp László, Debrecen, valamint Kovács Ferenc, Nyíregyháza polgármestere, Seszták Miklós, Pósan László országgyűlési képviselők, Debrecen város intézményeinek vezetői, képviselői és az egyházmegye hívei, valamint gróf Csáky Ilona, a néhai Csáky Imre bíboros Argentínában élő rokona is.

Az évforduló kapcsán Bosák Nándor megyéspüspök a szentmise elején a jubileumi év történelmi vonatkozásait bemutatva köszöntötte a jelenlévőket, és elmondta, a Szent Anna-búcsún emlékeznek, és hálát adnak a 300 éves katolikus jelenlétért és az elért eredményekért.

Böcskei László a szentmise homíliájában – többek között – utalt a 2015-ös jubileumi év egyházi és civil kezdeményezésű programjaira, amelyek felidéznek a múlt megpróbáltatásait, és közhelyen nyelven megszólítják a mai embert, hívót és nem hívót egyaránt. Áldásosnak tartja ezt az összefogást, ami a hívő közösség egyik alapvonását mutatja be,

és ez nem más, mint kovászoként átjárni a világot nemcsak a templomokban, hanem a társadalmi élet minden területén. Ferenc pápa megfogalmazásában ez a katolikus ember univerzalizmusa, amely a hívő ember társadalmi szerepvállalását jelenti – tette hozzá a püspök.

A 300 évvel ezelőtti események arra figyelmeztetnek, hogy Istennek terve van velünk. Isten idejében élni azt jelenti, hogy Isten akarata szerint cselekedjünk. Mi vagyunk Isten népe, örízniünk kell hitünk fényét, növelni erejét, hogy Isten ideje ne teljen el haszontalanul. Ezért őrzött meg, választott ki és emelt fel bennünket.

A búcsú a katolikus tanúságtétel lehetőségére számunkra, amely megmutatja fiatal egyházunk életerejét. Ezt az Istenre való figyelést és a reá való hagyatkozás példáját fedezhetjük fel Szent Anna életében is – folytatta a váradi püspök.

A főpásztor végül gyermekkori emléket idézte, elmondta, mielőtt elindultak a máriaradnai búcsúra, előtte a megbánásokért, mulasztásokért mindenkitől bocsánatot kértek. Ez a megbékélés, kiengesztelődés pillanata volt. Az édesanya ezt így magyarázta: fiam, most készen vagy a búcsúra, elmondhatod Istennek és a Szűzanyának, íme itt vagyok nálad, veled, érted. Ma Isten szövetségére igent kell mondanunk. Tekintsünk bizalommal egymásra, és maradjunk együtt a hitben, reményben és szeretetben – fejezte be gondolatait a püspök.

A szentmise befejező részében Bosák Nándor püspök megáldotta Csáky Imre váradi püspök, kalocsai érsek, bíboros szobrát, mely a székesegyház előtt lett felállítva. A szobor E. Lakatos Aranka debreceni szobrászművész alkotása.

Papp László polgármester szoboravató beszédében kiemelte, Debrecennek 300 évvel ezelőtt szüksége volt a megtérésre, arra, hogy 168 évnyi kiutasítás után visszafogadják a katolikusokat. Ez ma is érvényes, hiszen felelőségünk és kötelességünk a különböző vallási kö-

zösségek közötti baráti, őszinte, érdeklődő kapcsolat megtartása.

Majd a polgármester Csáky Imre bíboros szolgálatát méltatta, akinek jelentős áldozatvállalása, diplomáciai érzéke és határozottsága biztosította a debreceni katolikus hitélet fejlődését, és tette mindezt akkor, amikor egyedül csak a hitére támaszkodhatott. Csáky Imrének a kiegyezésben elévülhetetlen érdemei vannak. A katolikusok visszatérésük után iskolákat, kórházat, árvaházat alapítottak városunk fejlődéséért. A város jelenkori értékei közül a legfontosabb a két felekezet közötti együttműködés – emelte ki a polgármester, végül Pál apostol szavaival zárta gondolatait: „*Viseljétek el egymást szeretettel. Törekedjétek rá, hogy a béke kötelékével fenntartsátok a lelki egységet*” (Ef 4, 2-3).

Fekete Károly református püspök a Tiszántúli Református Egyházkerület Közössége nevében szólt a katolikusokhoz, kiemelte, a római egyház nem szűkölködik Istennek tetsző vonásokban. A jubileumi év felerősíti a katolikus és protestáns együttélés krisztusi szálait, amit kötélméretűvé alakított II. János Pál pápának a református Nagytemplomban tett látogatása (1991) és a gályarabok emlékoszlopa megkoszorúzása. Majd hozzátette, a mai nap ünnepi alkalom arra, hogy kimondjuk, Bosák Nándor, Debrecen első római katolikus püspöke ma a debreceni refor-

mátus hívek előtt a hit mélységének és a szeretet gazdagságának világító példája.

Bábel Balázs érsek sokadik elődje, Csáky Imre nagyváradai püspök kalocsai érsek, majd bíboros emlékét idézte, aki az időt jól felhasználta, rendíthetetlen munkája alatt talentumait valóra váltotta, élt a történelem adta lehetőséggel Debrecen vonatkozásában, templomot építtetett, idetelepítette a piarista rendet. Emellett ismert az a fáradhatatlan törekvése is, hogy – kalocsai érsekként – a teljesen széthullott érsekség újraindításáért templomokat építtetett, plébániákat alapított és katolizálta a bejövő délszlávokat.

A szentmise végén **Bosák Nándor** megyéspüspök első alkalommal átadta az évfordulóra alapított Csáky Imre-díjat, Kövér József debreceni szobrászművész kispasztikáját Fodor András püspöki helynöknek és Keresztesné Várhelyi Ilonának, az emlékévé koordinátorának.

A szakralitás után a búcsú profán oldala is megmutatkozott délután 3 órától a Debreceni Nagyerdő központi parkjában, a Békás-tó környékén. Igazi, búcsús hangulatú programok várták az egyházmegye és a város családjait. Kirakodóvásár, művészeti csoportok, tánc-csoportok, nagyszabású bábelőadás, a gyimesfelsőlaki iskola diákjainak műsora, majd a csíkszeredai Roll együttes koncertje tette még emlékezetesebbé a délutánt. Este 7 órától Berszán Lajos gyimesfelsőlaki plé-

bános a város keresztény felekezetű képviselőivel – a Szent Anna-ünnephez kapcsolódva – megáldotta a családokat. Ezután a *Legyetek jók, ha tudtok!* című, a Néri Szent Fülöp-ről szóló közkezdvelt film színpadi változatát tekinthették meg az érdeklődők a budaörsi Latinovits Színház vendégjátékában a Nagyerdei Szabadtéri Színpadon. Az előadás előtt ünnepi köszöntőt mondott Bosák Nándor megyéspüspök.

*Sajtóiroda –
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye*

Katolikusok Debrecenben 1715–2015

A debreceni katolikus felekezet elmúlt 300 éves történelmére való emlékezésben immár egy új dokumentumgyűjtemény is segít. A „Katolikusok Debrecenben 1715-2015” című kötet sajtó- és közönségbemutatóját 2015. szeptember 4-én tartották a debreceni Déri Múzeumban a „Várad Kincsei Debrecenben” című kiállítás termében. A kötetet dr. Bartha János történész, a Debreceni Egyetem professzor emeritusa ismertette.

KATOLIKUSOK DEBRECENBEN 1715-2015

Az eredetileg szerény terjedelműnek tervezett, de végül közel 800 oldalas műre kerekedett kötet megalkotásában mintegy 50 szerző, fordító, fotós, adat-

szolgáltató, anonim segítő és csaknem tucatnyi intézmény működött közre. A könyv elkészítése a tervezéstől a megjelenésig 14 hónapig tartott.

Debrecen katolikus múltjáról eddig viszonylag kevés könyv és publikáció jelent meg. Közülük a most megjelent munka a legterjedelmesebb. Takács József, a könyv szerkesztője, a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye Levéltár és Könyvtárának igazgatója a könyvbemutatón kifejtette: ez a 2015-ös emlékévre tervezett dokumentumgyűjtemény azt az alapvető követve készült, hogy tények, adatok gyűjteménye legyen, és a korábbiakhoz képest új információkat nyújtson.

A 300 év történéseit egy 170 oldalnyi, időrendbe szedett eseménytár mutatja be, majd a Források c. fejezetben jórészt eddig még nem publikált eredeti dokumentumokat olvashatunk. Ezt követően az 1945 után feloszlott római katolikus egyesületek levéltári forrásokból merített adatait ismerhetjük meg, majd az Archontológia c. fejezetben a város katolikus plébániáinak, rendházainak, tanintézetek elöljáróit, igazgatóit találjuk felsorolva, hivatalviselési idejük feltüntetésével intézményenként, kronológiai rendben. Önálló fejezetet tölt meg a város katolikus múltjára vonatkozó gazdag, tematikus rendbe szedett helytörténeti bibliográfia.

Az adatok mellett életrajzok gazdagítják a művet, olyan elhunyt katolikus személyeket bemutatva, akik a helyi egyházban, a város szellemi és gazdasági életében számottevő pozitív nyo-

mokat hagytak, vagy nehéz történelmi helyzetekben hősies magatartást tanúsítottak. A munkát nehezítette, hogy – többek között – olyan emberekről kellett adatokat gyűjteni, akiknek az életpályája eddig ismeretlen volt a nagyközönség előtt, cselekedeteikkel mégis kiérdemelték, hogy a kötetben megemlékezzünk róluk. Ettől is válik a könyv izgalmassá. A bemutatottak között vannak világi és egyházi személyek, így Csáky Imre nagyváradi püspök, bíboros és a későbbi korok püspökei, papjai, a Debrecenben korábban jelenlévő szerzetesrendek (piaristák, ferencesek és a most is jelenlévő domonkosok) jeles képviselői, a piarista gimnázium és a Svetits Intézet tanárai, igazgatói. De olvashatunk egyetemi tanárokról, mérnökökről, építészekről, költőkről, zenészekről, sőt katonatisztekről, gyárosokról, kereskedőkről, sekrestyésről is.

A kötet utolsó egysége a 230-nál több fotót tartalmazó Képi Dokumentáció, amelyben az 1716 utáni időkből való templomok és más egyházi épületek, síremlékek, emléktáblák, dokumentumok, liturgikus ruhák és felszerelési tárgyak stb. rajza, vagy fényképe sorakozik, alapos épület- vagy tárgyleírásokkal, valamint jeles személyeket, eseményeket megörökítő fényképek a legutóbbi mintegy 140 évből.

A kötetet a Debrecen–Nyíregyházi Római Katolikus Egyházmegyei Levéltár és Könyvtár adta ki 2015-ben.

Jelenleg megvásárolható Debrecenben a Kiadónál, továbbá az Alternatív Könyvesboltban, a Líra Könyvárúháiban valamint a Szent Anna kegytárgy- és könyvesboltban, de hamarosan kapható lesz Budapesten az Atlantisz Könyvsziget üzletében és a Szent István Társulat boltjaiban is.

ISBN száma: 978-615-80243-0-3

Szent István Intelmei Imre herceghez

Államalapító szent királyunk ünnepére készülve, a 300 – Katolikus Újjászületés Debrecen című debreceni katolikus emlékévi programsorozatának egyik gyöngyszeme volt az a pódiumszínpadi előadás, amelyet Szent István

Intelmei Imre herceghez címmel Mispál Attila (Balázs Béla-díjas) rendezésében Újhelyi Kinga (Jászai Mari-díjas színművész) és Lukács Miklós cimbalomművész adtak elő 2015. augusztus 16-án a Szent Anna-székesegyházban.

Az előadás a debreceni Főnix Rendezvényszervező Kft. ajándéka volt az emlékévi alkalmából.

Sajtóiroda
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

A GYŐZTES IMÁDSÁG

A debreceni Szent Anna-búcsú alkalmából az Örömhír újság emlékévi imairó pályázatot hirdetett.

A tricentenáriumi pályázat célja az volt, hogy ki-ki saját szavaival forduljon Istenhez, megköszönve a katolikus újjászületés történelmi és lelki értékeit. A beérkezett imádságok mindegyikében szép gondolatokat, őszinte buzgóságot talált a zsűri, de csak kevesen tudták önálló gondolatokkal megragadni az évforduló aktualitását.

Mindenki, aki részt vett az imairó pályázaton, elismerést és köszönetet érdemel. A felkészülés, a pályázaton való részvétel bizonyára már önmagában is kegyelmi ajándékokkal jutalmazta meg a beküldött imádságok íróit. A pályázat jeligés volt.

A kiírásnak leginkább a „Fundáljunk templomot!” jeligével érkezett pályázat

felelt meg. Ennek beküldője Kovács Vajk debreceni testvérünk. A zsűri egyhangú véleménye szerint neki sikerült legjobban kifejezni az ünnep aktualitását az alábbi hálaadó és kérő imádságában. Kérjük Olvasóinkat, imádságos lélekkel olvassák a győztes imádságot. (KVI)

Hála neked, Istenünk, aki megadtad, hogy Csáky Imre bíboros atyánk templomot építsen és újraélessze a kioltott katolikus lelkületet városunkban! Ne engedd, hogy eltékozzoljunk sokszázados hagyományainkat! Adj erőt hitünk megtartásához, gyarapításához és továbbadásához!

Kérjük, Urunk, építs bennünk is – székesegyházad mására – megingathatatlan

lelki templomot, hogy buzgó imádsággal őseink nyomdokait kövessük.

Segítsd egyházmegyénket Csáky Imréhez hasonló, tántoríthatatlan lelkipásztorokkal, akiknek hívó szava és példája vonzza azokat, akik még ingadozva az apostoli hitet keresik!

Templomunk védőszentje, Szent Anna, egyházmegyénk védőszentje, Szent László, magyar szentek és boldogok, álljatok mellettünk, és oltalmaztatok minket, hogy a kísértéseknek ellenállhassunk, el ne tévedjünk, hanem Istent dicsőítve megmaradjunk a Szent István-i úton Krisztus Urunk által! Ámen.

Kovács Vajk

Bosák Nándor püspök atya Csáky Imre-díjat alapított

Bosák Nándor, a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye első püspöke 2015-ben, a Katolikus Újjászületés Debrecenben 300. évforduló emlékévében, hálával és tisztelettel emlékezve az újjászületés alapjainak és feltételeinek megteremtőjére, gróf Csáky Imre nagyváradi püspök, kalocsai érsek, bíborosra, megalapította a „Csáky Imre-díjat”.

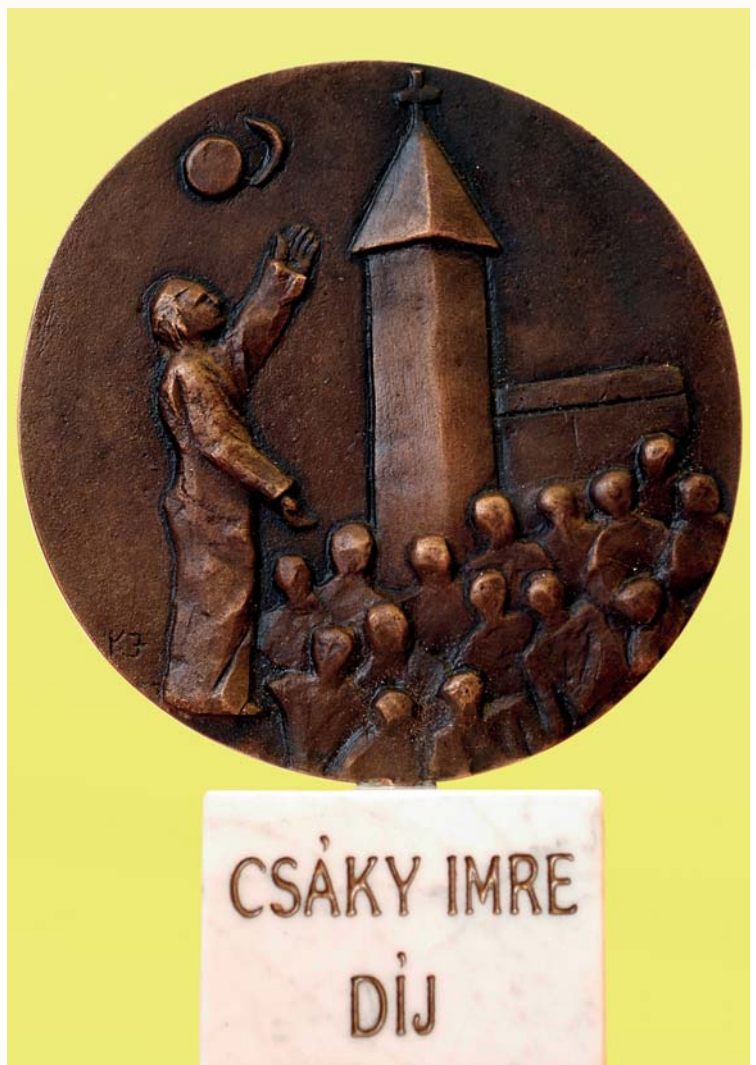
A díjjal azon személyek – papok és világi hívek – életművét ismerik el, akik az egyházmegye „jelenkori építésében” – anyagi, közösségi és lelkiségi vonatkozásban – kimagasló módon részt vesznek.

A 300 év emléke a jelenkori építkezésre hívja fel a figyelmet. A megújulás állandó feladat. Az egyház élő valóság, tagjaiból épül, ezért „semper reformanda”, és „semper edificanda”. A díj odaítélésével – amelynek papok és világi hívők egyformán részesei – erre a munkára irányul a figyelem.

A díjat egy Csáky bíboros életművére utaló kispasztika képezi; készítette dr. Kövér József debreceni szobrászművész.

Bosák Nándor megyéspüspök Fodor András püspöki helynöknek és dr. Keresztesné dr. Várhelyi Ilnának, az emlékévk koordinátorának adta át a Csáky Imre-díjat 2015. július 26-án, az emlékévk központi rendezvényén, a debreceni Szent Anna-székesegyház előtti téren megrendezett egyházmegyei búcsún, majd Felföldi László püspöki helynöknek 2015. szeptember 20-án a Megtestesülés-templomban tartott szentmisén.

Sajtóiroda – Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Debrecenben rendezték meg a Katolikus Társadalmi Napokat

A debreceni Kossuth téren tartották meg az idei Katolikus Társadalmi Napokat (Kattárs) szeptember 12-én. Az érdeklődők a katolikus egyház társadalmi tevékenységét és tanítását ismerhették meg közelebbről, a fókuszban az oktatás-nevelés állt.

A református Nagytemplom előtti téren a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye iskolái és más katolikus intézmények, például a Katolikus Karitász mutatkoztak be különböző sátorokban. Két nagyobb sátorban pedig kerekasztal-beszélgetések zajlottak különböző társadalmi témákról katolikus-keresztény szemszögből.

A munkára nevelésről beszélgettek *Munkával a minőségibb életért* címmel Somos László kaposfői plébános, a Kaposvári Egyházmegye cigánypasztorációs helynöke, Kruppa Tamás görögkatolikus egyetemi tanár és Kirilla Pál, az egyeki Szent János Általános iskola és Óvoda igazgatója. Kruppa Tamás hangsúlyozta, hogy a munka nem Isten büntetése, hanem éppen hogy jó dolog: az ember méltóságához járul hozzá, és általa Isten munkájának és az emberiség közös munkájának lehetünk részesei.

Somos László visszaemlékezett, hogy pár éve még a település szakközépiskolába járó cigány gyermekei őszintén elképedtek, hogy munkába lépésük után mindennap járniuk kell majd dolgozni. A plébános rámutatott, hogy ezen nem csodálkozhatunk, hiszen 1990 után, amikor a cigányok gyakorlatilag országos szinten munkanélküliek lettek, a cigánytelepről soha senki nem járt dolgozni. A közmunkaprogram bevezetése megmutatta, hogy a munka mennyire visszaadja az emberek méltóságát és önbecsülését. Azóta érezhetően megváltoztak az emberek, büszkébbek önmagukra – ez a pasztorációs munkára is jó hatással van – tette hozzá.

Kirilla Pál a cigányok újbóli munkába lépésének pozitív következményeit látja a gyerekeken: sokkal nyugodtabbak, mivel az otthon kevesebb a veszekedés. Az igazgató arról is beszélt,

hogy az életre való felkészítést, a munkára nevelést kiskorban kell elkezdni; ezért is hoztak létre mintakertet az iskolában.

Somos László plébános beszámolt a kaposfői tanoda eredményeiről is: korábban alig végezték el a nyolcadik osztályt a cigánygyerekek, de amióta a kifejezetten az ő képi gondolkodásukra szabott felzárkóztató intézmény működik, gyakorlatilag senki sem bukott ki az iskolából.

megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia területi felelőse, Barcsák Marianna, a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet vezetőhelyettese és Bartháné Kmetty Éva, a Pedagógiai Szakszolgálat vezetője beszélgettek. A magyar iskolarendszer tanító rendjei is egy asztalhoz ültek: a piaristákat Labancz Zsolt tartományfőnök, a ferenceseket Bécser Péter P. Róbert, az esztergomi Temesvári Pelbárt gimnázium, az

A kerekasztal-beszélgetésen – a munka mellett – a pihenésről is szó esett. A résztvevők egyetértettek abban, hogy nem szabad munkaalkoholistává, túlhajszolttá válni: fontos, hogy legyen időnk megállni, a jó dolgokért hálát adni Istennek, és együtt lenni azokkal, akiket szeretünk.

A kerekasztal-beszélgetések sorában foglalkoztak még a hit és a tudomány kapcsolatával, a genderkérdéssel és annak közpolitikai vonatkozásaival, a sport életre nevelő szerepével éppúgy, mint a közösségi szolgálat érettséghez való hozzájárulásával.

A katolikus iskolák társadalomban betöltött szerepéről Pápai Lajos győri

orsolyitákat Matkovicz Mária Emerica tartományfőnöknő képviselte.

A nagyszínpadon Papp Miklós görögkatolikus lelkész, morálteológus, Csókay András idegsebész, agykutató és Gombocz János, a Testnevelési Egyetem professor emeritusa előadása után énekes és táncos bemutatókra került sor, szablyavívók, helyőrségi zenekar és akrobatikus kosárlabdázók szórakoztatták a közönséget. A kisvárdai Szent László Katolikus Iskola diákjai a *Legyetek jók, ha tudtok!* musicalt vitték színpadra, a nap pedig Tóth Vera koncertjével zárult.

Forrás: Magyar Kurír

SZÜKSÉG VAN MA EGYHÁZI ISKOLÁKRA?

Dr. Veres András püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökének beszéde (Katolikus Társadalmi Napok Debrecen, 2015. szept. 12.)

Az idei Katolikus Társadalmi Napok fő témája az oktatás és nevelés. Joggal vetődhet fel bárkiben a kérdés: szükség van ma egyházi iskolákra? Erre nagyon egyszerű a válasz: igény van, tehát szükség van. Közösségi életünknek meghatározó színtere az iskola. A családok ezt nagyon jól tudják, hiszen gyermekeik a családon kívül a legtöbb időt az iskolában töltik, és az ő társadalomba való beépülésük valójában ott, egy nagyobb közösségben, az iskola közösségében valósul meg. Nem véletlen, hogy a mindenkor hatalom gyakran próbálta – igazságtalan módon is – ideológiájának közvetítésére, annak kiszolgálójává tenni az iskolákat.

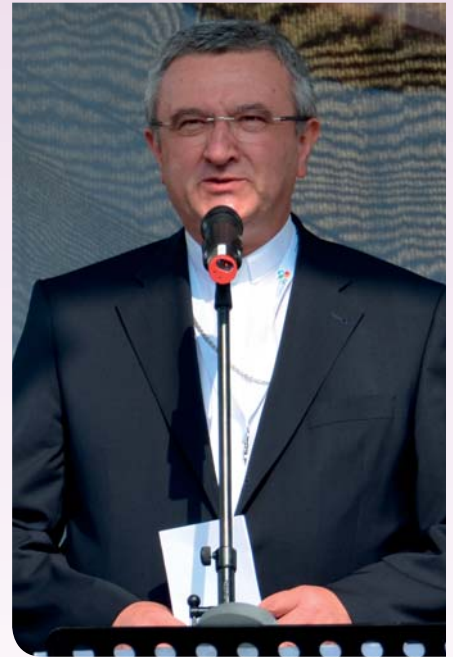
Ma, hála Istennek, mindenki számára biztosított a szabad iskolaválasztás lehetősége. Alapvető emberi jog valósul meg ezáltal, hiszen a szülők elsődleges joga és kötelessége gyermekeik nevelése (Gaudium et Spes 6.). Nagy baj mutatkozik akkor, ha ezt bárki megkérdőjelezi. Erről, sajnos, vannak rossz történelmi tapasztalataink. Ma már az Egyház is lehet iskolafenntartó. Nagyon jól tudjuk, hogy 1950-ig az Egyház volt a legnagyobb iskolafenntartó,

de később, 1950 és 1990 között mindössze nyolc katolikus gimnázium létezett Magyarországon. Elgondolkodtató tény, hogy annak ellenére, hogy csak nyolc egyházi gimnázium működött az országban, az élet minden területén találunk, hála Istennek, sokszor vezető beosztású volt egyházi iskolást. Ma kb. az iskoláknak 11%-a egyházi fenntartású, minden egyházat beleértve, és 12 felsőfokú intézményünk van a Katolikus Egyház fenntartásában.

Az egyházi oktatás-nevelésnek több sajátossága van, amely a **hitre épít**. Mert valljuk, hogy az ember csak a hit által jut el az emberi teljességre, úgy ahogy a költő, Sík Sándor vallja:

*Embernek lenni!
Csak-embernek, semmi egyébnek,
De annak egésznek, épnek,
Föld-szülte földnek
És Isten-lehelte szépnek!
(Sík Sándor: Ember)*

A diákok sajátos, maradandó értéket kapnak iskoláinkban, a hívő családok pedig komoly segítséget. Vannak nemcsak diákok, akik felteszik azt az alapvető kérdést, hogy egyáltalán mi nek az iskola? A Katolikus Egyház na-

Dr. Veres András

gyon egyértelműen fogalmaz ebben: „*az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis hogy belülről alakítsa az embert, és megszabadítsa őt azoktól a körülményektől, amelyek meggátolhatnák őt abban, hogy egészen emberként éljen*” (Katolikus Nevelés Kongregációja: A katolikus iskola 11., 29. pont).

Szükség van tehát az egyházi iskolákra és elfogódottsággal valljuk: nagy szükség van rá. A hívő embernek ugyanis választ kell találnia korunk kérdéseire, s az iskola a párbeszéd egyik legfontosabb helyszíne, és a krisztusi értékek átadásának is lehető helyszíne.

Az Egyház feladata ma is változatlan: hirdetni az Evangéliumot, és segíteni az egyes embert, a közösséget egyaránt az üdvösség útján. Segítjük az embert, hogy felismerje természetes és természetfeletti hivatását. **A hívő ember nevelése ezért nemcsak az Egyháznak, hanem az egyes embernek és az egész társadalomnak a javát szolgálja.**

Azt kívánom, hogy készek legyünk a magunk környezetében másokat is segíteni ennek felismerésében. Hiszem, hogy így egyházi iskoláink megerősödnek, és a helyi közösségek is ezen iskolák által erősebb, igazabb, keresztényebb közösségekké válnak, hiszen feladatunk ebben a világban az, hogy Isten országát együtt építsük.

Lejegyezte: Borhidán Bernadett

Elitnek: szolgálónak, kitartónak, igényesnek kell lenni, a csillagok felé haladva

A 2015-ben Debrecenben megrendezett Kattárs rendezvényen PAPP MIKLÓS görögkatolikus morálteológus arról a fiatalokat érintő létkérdésről fejtette ki gondolatait, amely arra keresi a megoldást, hogy megtalálják azokat az embereket, akik ismerik a helyes utat a jövőbe.

Az alábbiakban Papp Miklós atya előadásából közlünk részletet.

Amikor az ember vezetni élete hajóját, az iskolát, az egyházat, kellenek, akik előremérészkednek, és a jövőről beszélnek. Aki oktat és nevel, annak tudnia kell, hogy merre van a jövő, merre érdemes a gyermeket nevelni. A teológusok, tanárok ezt kutatják, ezt keresik, és megmutatják, merre van a jövő.

Öt tézis van, amiről szülőknek, nagyszülőknek, oktatási, szociális intézményeknek, egyháznak töprengeni kell a következő időben.

A család örök

Attól függetlenül, hogy mennyi válás, élettársi kapcsolat, homoszexuális együttélés van a társadalomban, a család örökérvényű. Egy férfi és egy nő életre szóló szövetsége a család, a házasság, mert ez isteni alapítás. Akik a jövő felé készülnek, mindig arra figyeljenek, mi az, ami örök, ami maradandó. Aki erre nevel, erre készül, az nem fogja a jövőt elvéteni.

A házasságról, a családról az egyház, a nevelők, a szülők mindig szeretnének a legigényesebb képet felmutatni. Az az ember, aki olcsón él, annak csak olcsó boldogsága lesz. Aki szeretne jól élni, annak igényesen kell élnie. Igénytelen, olcsó életvitellel nem lesz boldog az ember. Nekünk, szülőknek, nevelőknek, egyháznak kell felmutatni a családi élet legigényesebb módját, az „A” tervet, az egész családot.

Ha valakinek nem sikerült az „A” terv, válás, megözvegyülés miatt, akkor jön természetesen a „B” terv, és újragondoljuk az életet. A mi dolgunk elsődlegesen az, hogy az „A” terv megvalósítására törekedjünk. Ez a legigényesebb együttélés. Nem tudjuk, milyen lesz a jövő, de a házasság és a család örök.

A családot működtetni kell

Megkötjük a házasságot, és azt gondoljuk, ezután minden megy magától. A házasság, a család olyan, mint egy vállalkozás, ahol vannak stratégiai döntések, és azokat menedzselni kell. A családot, gyermeket vállalók kicsit kényelmesen csak a kegyelemre és a szerelemre bízzák az egészet. Töprengeni kell azon, hogy a saját családjukat hogyan kell jól vezetni. Sokat tanulhatunk például a civilektől, hogy hogyan kell működtetni egy szervezetet. Ez alól nincs felmentés.

Veszélyt jelenthet a buszgatás, a babusgatás, a gyermeknevelés. Az ilyen szeretet nem engedni dönteni, kudarcot elszenvedni a gyermeket, aki ennek következtében megbukik az életben. Az ilyen emberrel nem jó együtt élni, megvetik a munkahelyén is. Arra kell nevelni a gyermeket, hogy dolgozzon, szervezze az életét, családját, jövőjét.

Ismerjük Szent Pál életét az Új-szövetségből, sokat szenvedett, de megszervezte az egyházat. Az Isten nemcsak átölel és szeret, hanem küld és noszogat bennünket. Sokszor halljuk, hogy az egyház nőies lett. A papok, kedves, gyöngéd hangnemben szólnak az emberekhez. Hiányzik a keményebb határozottabb életvezetés. Krisztus szeretete sürget minket! A katekizmus azt mondja, a szeretet követel tőlünk. A buszgatás, tutyimutyi nevelés életképtelen gyerekeket nevel. A férfiakra, az apákra szükség van, hogy a nevelésben, iskolában, óvodában, családban legyen ott a szeretet másik oldala is, az erősebb oldala.

Kétfajta döntésünk van. Általános döntés, hogy mindenki szeretne jól élni. Ez sok ember szívében rendben van, a napi szintű kis döntések is rendben van-

nak. Viszont sok esetben, fiatalok életében tapasztalható, hogy hiányoznak a középtávú tervek pl. az elkövetkezendő 5 évre vonatkozóan. Az embernek tudnia kell, hogy egy adott időszakban mit szeretne elérni, mi dolga van az életben, miről szól az az életszakasz. A jó szándékú keresztények sokszor ott buknak meg, hogy nincsenek meg ezek

a középtávú tervek, és az életstílus, amely oda visz. Aki akárhogy él, az akárhová jut el. A cél rám ró egy életstílust, rendszereséget, menetrendet, ami oda visz, ahová akarom. Azok élnek jól a családi életüket, akiknek van menetrendjük.

Kellenek a cölöpök

A mobilitás nagyon erős, és szükség van a cölöpökre, amik megtartják az embert. A fiataljaink nagy része külföldön tanul, dolgozik, a nagycsaládban előfordulhatnak kínai, afrikai gyökerek is, más kultúrák. Hogyan fog a gyermek helytállni egy ilyen

jövőben, mi az, ami megtart?

Mindenekelőtt őrizni kell a személyes méltóságot. A mai világban már minden cserélhető lesz: a házastárs, gyerek, vallás, szülőföld. Az egyik cölöp tehát a személyes méltóságra nevelés, ami arra tanít, hogy nincs mindennek ára.

Kihagyhatatlan az értéktudat. Ma

mindenki jól akar élni, azt bálványozza. A jó nevelésben nem jól, hanem igaz módon, értékek szerint kell élni, amelyek csillagként vezetnek az embert (család, munka, becsület, haza).

Mobilizálni kell a gyökereket. A fiatalok mobilisak lesznek, de hogyan lehet a gyökereket mobilizálni? Külföldön is meg kell tanulniuk megszervezni az életet úgy, hogy a gyökereik ott is jelen legyenek, családi találkozók vagy a technika segítségével, akár egy virtuális családi beszélgetésben.

A stabil közösség megtart, bárhol van az ember. Szeressék a közösséget, szervezzék maguk; erre is kell nevelni a gyerekeket. A liturgia is közösséget teremt. Ez az egyetemes egyházban mutatkozik meg. Ha az ember bemegy egy templomba bárhol a világon, otthon érzi magát.

A teológiai életforma

Aki pap és szerzetes, annak a teológiával foglalkoznia kell. Ez a házasokra is igaz kell, hogy legyen. Minden embernek nehéz az élete. Akkor fáradunk el, ha nem foglalkozunk nehéz teológiával. Kis spirituális, könnyed olvasmányokkal nem lehet nehéz életet élni. Mindenkit arra buzdítok, hogy tanuljon teológiát. Akár az egyházközségben vagy szabadegyetemen.

Mindannyian az egyetemes papság részesei vagyunk, egy kicsit tehát mindenki pap. A pap munkája a liturgia. A szülők, nevelők az Istenhez szeretnék elvezetni a gyerekeket. Ahogy a gyer-

mekemet nevelem, az liturgia: azt szeretném, ha szent lenne.

Végül: az elitet kell nézni.

Vannak előreszaladó elitek. A legnagyobb hiba, ha valaki állandóan hátrafelé és oldalra néz.

Ha hátrafelé nézünk, a múltunkon síránkozunk, azon, hogy szüleink mit rontottak el, nehéz gyermekkorunk volt. Ha oldalra tekintünk, akkor a többi ember életvitelét akarjuk utánozni. Azt kell keresni, hogy ki az elit, és mit mond: megyünk keményen előre, új utakon, elfogadva az elit útmutatását, még ha nehéz is (szűzen házasságot kötni, adakozni, becsületesnek maradni stb.).

Elitnek: szolgálónak, kitartónak, igényesnek kell lenni, a csillagok felé haladni csábítóan.

Kedvenc példabeszédem a 10 szűzről szól: mind a tíz jót akar, de csak öt jut be a menyegzőre, mert okosak voltak. A gyermeknevelésben nem elég jó szándékúnak lenni, nem elég a célt látni, hanem okosnak kell lenni, ebben kell támogatni egymást, tanulni kell egymástól családnak, civil szervezetnek egyaránt. A nevelés soha nem csak pszichológia, etikai esemény, hanem liturgia. Minden nevelőnek kérnie kell a Szentlélek bölcsességét és a huzatát, hogy tudjon a jövőnek olyan gyermekeket nevelni, akikben megvan a stabilitás, az érték, a cölöpök, kreativitás, alkalmazkodás, újra való nyitottság.

Lejegyezte: Kovács Ágnes

A sport a mai ember számára megkerülhetetlen lehetőség

A 2015-ben Debrecenben megrendezett Kattárs-rendezvényen dr. Gombócz János, a Testnevelési Egyetem professor emeritusa a sportról, mint az ember fejlődéséhez szükséges alapvető készségek kialakításáról beszélt.

A sport mint új keletű nevelési eszköz a 19. sz. utolsó harmadában vált pedagógiai tényezővé. Sokakban felmerül, hogy a sport helyett talán érdekesebb a kultúrához jobban illeszkedő témával, pl. a zongoratanulással foglalkozni. De ez tévedés. A sport a mai ember számára megkerülhetetlen lehetőség.

pótolni, és már gyermekkorban meg kell alapozni.

A test 25 éves kor körül bezárul.

A pedagógiának alaptétele szerint az ember élete végéig nevelhető. Ez így igaz, de arról a szakmai közvéle-

A modern élet ugyanis teljesen más feltételeket kínál, mint a régi. Évszázadokkal ezelőtt az ember reggeltől estig fizikai tevékenységet végzett, sokat mozgott. Ez a 20. sz. közepétől megszűnt. Ma az emberek nagy része semiféle fizikai tevékenységet nem végez. A 21. században mindenki ül.

Az emberi testet kétféle módon kell jóllakítani. Gyomron keresztül és mozgással. A test 9/10-ed részét kitevő mozgató és támasztó rendszer csak akkor él egészségesen, ha ez megtörténik. Ennek nincs alternatívája, nem lehet zenehallgatással, más művészetekkel

mény hallgat, a laikusok pedig nem tudnak, hogy az ember három pedagógiai szempontból fontos szférája közül (értelmi – kognitív, érzelmi – affektív és a test – pszichomotoros szféra) a pszichomotoros szféra 20 éves kor után beszűkül. Az életkor előrehaladtával beszűkül a test fejlesztésének lehetősége, időben kell tehát elkezdni egy széles alapú sportképzést, és utána ki-ki élhet a lehetőséggel.

Miért is jó a sport?

A francia katolikus megújulási mozgalom vezetője (Pierre de Coubertin báró)

azt kereste, hogyan lehet értékesebb ifjú katolikusokat nevelni. A kisgyereket – aki egy bonyolult, áttekinthetetlen világba csöppen – az édesanyja elviszi pl. fociedzésekre. Az edző közli a foci öt szabályát, amihez mindenkinek alkalmazkodni kell. Ha a sportban kialakul a szabálytudat, akkor egy magasabb szabályrendszer lelkületét sajátítom el. Sehol olyan egyértelmű nem lehet a hovatartozás, mint a sportban,

giai szempontból a gyermeknevelésnél nem értékesek.

A sportban óriási jelentősége van az önismeretnek az értékek elsajátításában. Az autonóm döntésekben viszont nem segít. Amikor egy adott helyzetben felülbírálok a szabályzatot, ezek főleg az iskolában favorizált sportágaknál (labdajátékoknál) lehetséges, ahol minden pillanatban az a lehetőség adódik, hogy sokféle mó-

de ez nem végleges elkülönülés, mert nyilván máshova is tartozik az ember. A sportban nagyon könnyű a társakkal való azonosulás. Az edző egyszerű emberi mintát mutat be, és azzal azonosulnak a gyerekek. Ezt mindenkinek érdemes követni. Különösen a fiúk érzékenyek erre. A sport nem a hagyományos társadalmi törésvonalak mentén hozza a híveit, hanem a sporthoz való viszonya alapján. Olyanokkal kerülhetnek össze, akivel egyébként talán soha nem találkoznánk.

A sport – közepes erőfeszítéssel – lehetővé teszi a célok elérését. Mindazok a tevékenységek, amelyeknél nagy erőfeszítéssel bizonytalan a siker, pedagó-

don reagálhassak egy helyzetre (pl. eldönthetem, ha megkapom a labdát, merre induljak forduljak tovább), ez mindig a döntés lehetőségét fejleszti. Az atlétika, úszás stb. szigorúbb szabálykövetést igényelnek.

A többség a mai napig a szabadidő lehetséges eltöltését, a verseny és az egyén kiemelkedésének eszközét látja a sportban. Pedig a sport hasznossága magában foglalja az egész személyiség nevelését. Nem csupán az izomnövelés lehetősége, az egészség megőrzése vagy megszilárdítása, hanem az egész személyiségnek az életre való alkalmassá tétele a pedagógia eszközeivel.

Lejegyezte: Kovács Ágnes

Jó párbeszédet kell folytatni a természettel

A természettel jó párbeszédet kell folytatni, illő tisztelettel kell feltenni a kérdést, amire a választ a természet adja meg. A teremtésvédelemről szóló beszélgetésben (Kattárs Debrecen, 2014. 09. 12.) dr. Aradi Csaba, ökológus, címzetes egyetemi docens, a Hortobágyi Nemzeti Park nyugalmazott igazgatója, dr. Hetesi Zsolt fizikus, csillagász, tudományos főmunkatárs, Pécsi Tudományegyetem és dr. Nagy Sándor Tibor, biológus, a Nagyerdei Kultúrpark Nonprofit Kft. stratégiai szakmai tanácsadója, gyűjteményvezetője vett részt. A beszélgetést Erdős István tanár (Svetits Intézet) vezette.

Nem elég az élővilág jelenkori gazdagságát felmutatni, de láttatni kell a sérülékenységet is, vallotta **Nagy Sándor** biológus. A mai világban az állatparkok, vadasparkok szerepe megváltozott, felértékelődött. Ezek ma már egyre inkább mentőközpontokká váltak, de emellett megmaradt a szórakoztató szerepük is. Az állatparkok ma mintegy 520 állatfajt tudnak megvédeni a kipusztulástól. Az állatkertek a szemléletformálásban tudnak segíteni, hiszen a Föld populációjának mintegy 10 %-át a világ állatparkjai, vadasparkjai adják.

Nagy Sándor még hozzátette, a Világ Természetvédelmi Alap legfrissebb statisztikája alapján jelenleg a földön mintegy 57 000 faj él, amelyből az elmúlt 20 év alatt több mint 700 tűnt el, és a kritikusan veszélyeztetett fajok közül ez a kétélteknél megtízszereződött, a hullóknél megnégyszereződött, a halaknál pedig megháromszorozódott. A fajpusztulás a közvélemény számára is fontos, hiszen ezek az állatok már nem fognak újra megjelenni a Földön.

Aradi Csaba fontosnak tartja a természet működésének helyreállítását is. Az ökológus elmondta, Magyarországon a lápterületek 95%-a tűnt el nyomtalanul. A Tisza szabályozásával másfél millió hektár víz által szabályozott ökológiai rendszer tűnt el a benne élőekkel együtt; ez az egész Kárpát-medence területére értendő. Vannak olyan menedékhelyek (refugiumok), ahol megvan a lehetőség arra, hogy a természet működését helyreállítsuk – tette hozzá az ökológus. A természetvédelem 1872-ben az első nemzeti park, a Yellowstone Park létrehozásakor indult el. Az első Magyar Nemzeti Park 1973 óta működik. Ez alatt a száz év alatt a természetvédelem – a szép táj, a ritka fajok, az élőhelyek védelmét megjárva – eljutott a működő táj védelméig. A vizes élőhely visszaállításakor az ott lévő élőlényeket próbálják megőrizni, menedékhely-értékét javítani.

Aradi Csaba utalt a teremtésre, amelyben látható, tapasztalható a terem-

tett világ sokfélesége. Amikor egy élőhelyet megpróbálunk meggyógyítani, sok esetben manipulálunk a számunkra ismeretlennel. Ha hozzákezdünk, nagy körültekintéssel szabad lépnünk, hiszen a munka orozslánrészét a természetre kell bízni, és ehhez a természettel jó párbeszédet kell folytatni, illő tisztelettel kell feltenni a kérdést, amire a választ a természet adja meg.

Az ember minőségi éhezésben szenved

Hetesi Zsolt munkái jórészt a környezet energetikai kérdéséhez kapcsolódnak. A Pécsi Tudományegyetem főmunkatársa előadásaiban sokszor keményen fogalmaz. Többek között korábban azt mondta, aki 1960 után született, annak jó esélye van arra, hogy háború, éhínség, járványok következtében veszíti el életét. Ma az emberiség egy rendszerszintű válságban él. Ez nem annak köszönhető, hogy valamit nem jól teszünk, hanem hogy az emberi társadalom túl nagy nyomást gyakorol a természetes környezetre, és túl keveset tesz azért, hogy az a jövőben működőképes maradjon. Milyen sebességgel nő a veszélyeztetett fajok száma, vagy Magyarországon mennyire hasonlít a táj az 500 évvel ezelőtti állapotához? Tapasztalatból tudjuk, hogy az ember már több ezer éve nem tud együttműködni a

A hazai bagolyfajok védelme nem minden esetben kapja meg a megfelelő figyelmet, holott sok szempontból veszélyeztetett fajcsoportról van szó.

Fotó: Fodor András plébános

természettel. Ha nem változtatunk ezen, akkor rohamosan katasztrófa fog bekövetkezni. Fontos az is, hogy ne csak európai szemüvegen keresztül nézzünk, hanem kövessük figyelemmel a világon bekövetkezett változásokat is. A Száhel-övezetben (a Száhel-övezet Afrikában található, a Szahara déli részén. A száhel szó az arab nyelvben a sivatag szegélyét jelenti. A terület a világ legnagyobb sivatagának déli szélén található) rohamosan fogy az iható víz; itt a közeljövőben vízhiány fog fellépni. Napjaink egy másik jelensége: több millió ember indul el Európa felé, akiknek a környezete egyrészt a háború következtében rombolódott le, másrészt az éghajlatváltozás miatt a Szíriát is ellátó Eufrátesz vízhozama 1/3-ával csökkent a 20. század eleje óta. De említhetnénk a tengerekben úszó műanyag szigeteket, a fajkihalás veszélyét stb...

Ha az ember körülnéz, hány helyen ijedhet meg egyszerre?

Felelőtlenül bánunk a talajjal. Három fontos erőforrást, a nitrogént, foszfort, káliumot pótol a mai iparszerű mezőgazdaság, de nem minden esetben pótolják azokat a nyomelemeket, amelyek hiányoznak a növényeinkből, aminek következtében az ember minőségi éhezésben szenved. 1943-ból vannak adataink, és összehasonlítva pl. a burgonya akkori és mai vastartalmát 20-szoros különbséget találunk a régi javára, de ugyanez a helyzet más kultúrnövényeknél is. Az éghajlatváltozásokkal nem tudunk mit kezdeni. Látható, hogy a nyugati ember gyakorlatilag egész élőhelyét átalakította. Ma nincs olyan terület, ahol őshonos és eredeti növényvilágot találunk a védett területeken kívül.

Ebbőlkövetkezően, habennünketezek az állítások megrémisztene, tegyük fel a kérdést: mennyi időnk van arra, hogy cselekedjünk. Ha már késő, legfeljebb arra tudunk felkészülni, hogy minél kisebb veszteséggel ússzuk ezt meg.

Ne legyenek hamis elképzeléseink. Már nem elég az, amit ma teszünk, fontos pl. a szelektív hulladékgyűjtés, de ez már kevés.

(Az érdekesítő kerekasztal-beszélgetés itt még nem ért véget, az előadás a többi beszélgetéssel együtt meghallgatható a www.dnyem.hu oldalon.)

Kovács Ágnes

Fotó: Fodor András plébános

Neme: férfi, nő vagy választott

„Valld meg nekem nyíltan: szeretsz-e, kedves:
Ha azt hiszed, hogy könnyen kapsz meg engem,
Morcoskodom, nemet mondok kacéran,
Hogy udvarolj, másképp nem, a viláért...”
(Shakespeare: Rómeó és Júlia, 2. felvonás, 3. szín)

Szikora József, a Magyar Katolikus Újságíró Szövetség elnöke idézte a reneszánsz drámát, amelyből a szerző megnevezése nélkül is felsejlik, hogy a szavak női ajkáról hangzottak el. Ezzel a bevezetéssel intézte az első kérdését „A Gender és annak közpolitikai vonatkozásai” című kerékasztal beszélgetés vendégeihez, Krúdy Tamás újságíróhoz (KÉPMÁS Magazin), Ciráki György nemzetközi jogászhoz és Szilvai Gergely újságíróhoz. (Kattárs 2015. 09. 12. – Debrecen)

Szikora József: – Ha majd a gender-ideológia jobban tért hódít, akkor a nemi sztereotípiákról, amelyek alapján megkülönböztetjük a férfit és nőt, nem beszélhetünk? Vagy a Rómeó és Júliát le kell venni a színházak műsoráról?

Szilvai Gergely: – Az USA-ban vannak olyan egyetemek, ahol a Shakespeare drámákat már nem tanítják, mert nemi sztereotípiákat tartalmaznak. A gender-ideológiának apostolai arra töreksenek, hogy egy idézetből ne állapíthassuk meg, hogy az milyen nemű emberről szól, mert ha csak férfi, vagy női tulajdonságról beszél, akkor az elnyomást jelent a „választott nemre” nézve.

Krúdy Tamás: – Egyes államokban vannak speciális intézkedések, de a gender-ideológia nem fog elterjedni, egész világot uraló eszmerendszerré válni, hiszen abszolút szembe megy az ember alapvető természetével. Nem azt mondja ki, hogy milyen az ember, hanem egy teljesen konstruált elképzelést, egy ideológiát képvisel.

Ciráki György: – A nemzetközi jog a mai napig családbaráttnak, életbaráttnak, férfi és női baráttnak mondható. De keresztény, jogi és hétköznapi szempontból is látnunk kell a gender-elmélet

veszélyeit. Már 20 évvel ezelőtt

egy pekingi konferencián, látványos módon jelent meg a gender-ideológia előrenyomulása, de a konferencia záródokumentuma egyik melléklete szintén definiálja a gendert és egy családbarát, egy férfi-nő barát definíciót alkalmaz. Nem kötelező érvénnyel bíró dokumentum, hanem csak egy szándéknyilatkozat volt.

Sajnos egyre inkább tért hódít a nyelvi kifejezésben is ez a szó. Nem tartom jónak a Newspeak (mesterséges

MIRŐL SZÓL A GENDER-ELMÉLET?

A gender elmélet szerint az ember nem férfinak és nőnek, hanem valamiféle semleges lénynek születik, és alapvető joga és képessége, hogy maga határozza meg nemét, szexuális kapcsolatainak formáját. (Az utódok létrehozatalának pedig, szerintük nem egyetlen útja a hagyományos házasság.) A gender-ideológia így eljut a nemek, sőt a család tagadásáig.

A gender fogalom eredete

Az angol nyelv két rokon fogalmat használt a „nem” jelölésére. A „sex” kifejezeten a biológiai nemre vonatkozott, míg a „gender” „társadalmi nemet” jelent. A kifejezés szerint a nemi szerepek (mint a férfiasság, a nőiesség) függenek a társadalmi körülményektől, illetve a gyermeki szocializációtól. Ilyen értelemben foglalkozik a gender-kérdéssel számos egyetem, tudományos intézmény.

„társadalmi, vagyis választott nemek” létjogosultsága mellett. Ugyanakkor el kell mondani, hogy az Unió belül van 2-3 olyan ország, amelyek határozottan elvetik a gender-ideológiát, ezek között van Magyarország is. Hazánk ellenáll ennek az irányzatnak, és próbálja tompítani azokat a törekvéseket, amelyek nem egyeztethetők össze az alaptörvényünkkel, illetve a családjogi törvényekkel.

A gender-ideológiának konkrét ve-

FERENC PÁPA ELÍTÉLTE A GENDER-ELMÉLETET

(2015. április 15., általános audiencia)

„A nemek közötti különbségek elhalványítása nem megoldást, hanem problémát jelent” – Ferenc pápa elítélte a társadalmi nemeket hirdető gender-elméletet, és – mint mondta – összefüggést gyanít a modern társadalom bizalmi válsága és a férfi-nő kapcsolat válsága között.

nyelv) megjelenését, amelyben a nemek helyett gendert mondunk, a szeretet helyett toleranciát, születés helyett reprodukciót. Ez a dolgok újraértelmezését jelentheti.

Sz. J.: – Nemzetközi kitekintésben melyek azok a társadalmak, amelyek foglalkoznak a gender-ideológiával és vannak-e olyan országok amelyek nem?

C. Gy.: Nemzetközi szervezetekben és az ott zajló vitákban jól megfigyelhető, mely országok vannak a gender-ideológia mellett és melyek vannak ellene. Ebben az évben az ENSZ genfi Emberi Jogi Tanácsának egyik ülészakán ez nagyon jól körvonalazódott.

Az USA tagállamai, továbbá főként Kanada, valamint a fejlett nyugat-európai országok döntő többsége támogatja ezt, meglepő Brazília meghatározó működése is, illetve az egész Európai Unió markáns, masszív kiállása a

szélei vannak. A különböző nemek fogalmi meghatározásai olyan szociális médiákban is megjelennek, mint a facebook, amelyet ma már szinte mindenki használ. Az említett közösségi portál magyar verziójában a „nem” választásánál: „férfi” és „nő”-t lehet kiválasztani, de az amerikai facebook oldalon több mint 50, az angol verzióban pedig több mint 70 nem közül lehet választani. A közelmúltban az Európa Tanács egyik konferenciáján a regisztráció online módon történt, ahol szintén ki kellett választani a megfelelő nemet, és a „férfi” és a „nő” mellett a harmadik lehetőség volt a „nem meghatározott” nem.

Az iszlám többségű országok, az afrikaiak a leghatározottabban elutasítják az ilyen irányú törekvéseket.

K. T.: – Norvégia érdekes élvonalában van a gender-ideológiának, már a 70-es évek óta központi témaként van ez jelen. A nő és férfi közötti egyen-

lőséget elsősorban egyformaságként értelmezik, ezt igazolja, hogy a parlamentben a nemek aránya 50-50 %, de a privát vállalatoknál is legalább ugyanazt az arányt kell tartani.

A technikai pályákban a mérnökök kizárólag 90 %-a férfi, a segítő pályákat pedig inkább nők választják. Mit tesz ezért az egyenlőtlenségért a norvég kormány? A 90-es évektől ismert az a norvég gender-paradoxon, hogy a kormány milliárdokat költ arra, hogy a nőket a technikai, műszaki pályákra csábítsák. Ennek a kampánynak kezdetben van néhány százaléknyi eredménye, de egy idő után mindig visszaáll a normális arány. Hogyan lehetséges ez?

Sz. J.: – Papp Miklós atya előadásában hallhattuk, hogy sajnos a modern korban az a szemlélet uralkodik, hogy minden lecserélhető. Így a nemünk is lecserélhető?

K. T.: – Valóban minden változtatható? Nem. Minden egyes sejtünk meg-

XVI. Benedek pápa az emberi természetet, a házasságot, a családot fenyegető, azok létét megkérdőjelező ideológiával szemben emelte fel hangját 2008. XII. 22-én egyik évzáró beszédében:

„Az egyháznak védelmeznie kell az embert az emberi természet leromolásával szemben.... Kötelessége, hogy az emberről mint férfiról és nőről beszéljen, és megkövetelje a teremtés eme rendjének tiszteletben tartását... Amit napjainkban a „gender” fogalma alatt sokfelé értenek, az lényegében az ember kiszakítását célozza a teremtés a Teremtő rendjéből. Az ember maga akarja megalkotni önmagát, és saját lényét maga kívánja meghatározni. De így az igazság ellen, a teremtés szelleme ellen fordul...”

mondja, hogy férfiak vagyunk-e vagy nők. Konkrét példa erre az az amerikai úriember, aki a házasságban, családban döbrent rá, hogy ő nő szeretne lenni, ezért elvégeztette az ehhez szükséges műtétet. Ugyanakkor a sejtjei továbbra is a férfi identitását erősítették, és megbánta, amit tett. Ő ma is tanúságot tesz a labilis, pszichés állapotban tett rossz döntése ellen.

Megkérték az egyik norvég fő gender-ideológust, hogy sorolja fel azokat a kutatási eredményeit, tudományos bizonyítékait, amelyek alátá-

masztják állításait. Az volt a válasza, hogy a meggyőződése teoretikus elméletből táplálkozik, tehát nincsenek kutatási eredmények.

A helyes válasz tehát: **„Isten megteremtette az embert, saját képmására, az Isten képmására teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket” (Ter 1, 27).**

(A Kattárs rendezvényen elhangzott nyolc kerekasztal beszélgetés és más előadások meghallgathatóak a www.dnyem.hu oldalon.)

Lejegyezte: Kovács Ágnes

JÖRG ZINK: A teremtéstörténet visszája

Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet.

Sokmillió év múlva azonban az ember végre elég okos lett. Azt mondta:

Ugyan, ki beszél még itt az Istenről?

Én magam veszem kezembe a jövőmet!

Megtette, és elkezdődött

a Föld utolsó hét napja.

Az első nap reggelén elhatározta az ember, hogy szabad lesz és jó, szép és boldog.

Már nem Isten képmása, hanem ember

És mert valamiben hinnie kellett, hitt

a szabadságban és a szerencsében, a börzében és a haladásban, a tervszerűségben és saját biztonságában.

Aztán

– biztonsága érdekében – megtöltötte

lába alatt a Földet

rakétákkal és atombombákkal.

A végső idők második napján elpusztultak a halak

az ipari szennyvizektől,

és a madarak

a vegyipar mérgező porától, amit a hernyóknak szántak.

A mezei nyulak is

az utakon hagytak ólomfelhőkben, az ölebek

a kolbász szép piros színétől.

A heringek

a tenger színén úszó olajtól és az óceánok mélyén lévő szemetrakásoktól,

mert a szemét radióaktív volt.

A harmadik napon kiszáradtak a füvek a mezőkön, a lombok a fákon,

a mohák a sziklákon

és a virágok a kertekben.

Mert az ember maga irányította az időjárást,

és pontos tervek szerint osztotta el az esőket.

Csupán egy kis hibát követett el az,

aki kiszámította az eső elosztását. Amikor végre megtalálták a hibát, már a szép Rajna

kiszáradt medrében feküdtek a hajók.

A negyedik napon

a négy milliárd emberből

három milliárd elpusztult.

Egyesek olyan betegségekben,

amelyeket az ember maga teremtett ki.

Mert nyitva felejtették a tartályokat, amelyek a következő háborúra készen állottak.

És az orvosságok sem segítettek. Mert ezeket túl sokat használták már az arckrémekben és a disznóvésekben.

Mások az éhségtől haltak meg, mert a gabonarakások kulcsait eldugták előlük.

És káromolták az Istent, mert nem tette boldoggá őket.

Persze, minderről Isten tehet!

Az ötödik napon az utolsó emberek

megnyomták a piros gombot,

mert támadástól tartottak. Tűz borította el a Föld-golyót.

Égtek a hegyek, elgőzölögtek a tengerek,

és a városok betonsontvázai füstölögve, feketén meredtek az égre.

És az égből látták az angyalok, hogyan válik a kék bolygó

vörössé,

majd piszkosbarnává,

végül hamuszürkévé.

És énekek

elhallgatott tíz percre...

A hatodik napon

kialudt a fény. Por és hamu borította

a Napot, a Holdat és a csillagokat. És az utolsó svábbogár, amely egy atombunkerben mindezt túlélte, elpusztult

a kibíratatlan melegtől.

A hetedik napon nyugalom lett. Végre!

A Föld puszta és üres volt, és kiégett réseiből és hasadékából

sötétség áradt. És az ember lelke

holt kísértetként kóborolt

a Káosz felett.

Mélyen lent a kárhozatban elmesélte az ember az izgalmas történetet:

az emberről,

aki saját kezébe vette a sorsát – és a gúnykacaj felhatolt

egészen az angyalok karáig.

Hölgyeim és Uraim!

Mindezt nem azért mondtam el,

hogy az ember

ne aknázza ki lehetőségeit.

Csak azért,

mert hinniünk kell abban, hogy ez a világ és vele együtt az emberiség sorsa és jövője egy Másvalaki kezében van!

Első osztályt indítottak a felújított nyírbátori katolikus gimnáziumban

A Báthory István Katolikus Általános Iskola és Szakközépiskolában a 2015–16-os tanévtől kezdve első osztályos gyermekek is nekilendültek az új tanévnek. 2015. augusztus 30-án a Római Katolikus Minorita Udvarban megtartott tanévnyitó ünnepségen Bosák Nándor megyéspüspök és Babály András, a Nyírbátori Minorita Római Katolikus templom plébánosa, az iskola lelkivezetője köszöntötte az egybegyűlteket, valamint az új tanárok és az elsős diákok fogadalomtételét is elhangzott, majd Bosák Nándor megyéspüspök megáldotta az iskola megújult épületszárnyát.

Bosák Nándor főpásztor a köszöntő gondolataiban elmondta: az iskola, mint az emberi élet fontos szakasza, a tanulás és a fejlődés lehetőségét hordozza magában. Tanévkezdéskor először a feladatra és arra a forrásra tekintünk, amiből táplálkozunk. Azzal, hogy az egyház átveszi a nevelés feladatát, szolgálatot teljesít, biztosítja a nevelés feltételeit, átadja azokat a lelki és szellemi értéket, amelyet a keresztény létezés jelent. Ezért kérjük a Szentlélek segítségét, hogy ennek megértésére Isten világossága töltsen el a szülőket, pedagógusokat, diákokat.

Ezután a főpásztor megköszönte a szülőknél a bizalmat, hogy az iskolán keresztül ezen szellemi gazdagságot választották gyermekeik számára, amely akkor lesz igazán értékes, ha továbbadják azt. Mindez feladatot jelent a tanároknak is. A főpásztor kérte a pedagógusokat, hogy lelkesedéssel és nyitottsággal végezzék munkájukat a keresztény létezésben, amelyhez nem csak tudásra, ismeretre, hanem belső elköteleződésre, kitartásra is szükség van. Végül a püspök atya eredményes munkát, jókedvet, bátorságot és kitartást kívánt az új tanévre.

Rácz Tiborné, az iskola igazgatója köszöntőbeszédében többek között hangsúlyozta: a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye 1999-ben megtartott zsinati dokumentumában megfogalmazott feladatok szerint alakítják az iskola szellemiségét. Ennek értelmében az emberi műveltség és tudás átadása közben az evangélium szerint igyekeznek növényeikben kialakítani azokat az erényeket, melyek alkalmassá teszik őket arra, hogy tudásukat embertársaik javára és Isten országának építésére fordítsák. A jó iskola egy egész életre meghatározza az ember gondolkodását, életvitelét.

Minél korábban találkozik a gyermek a hit ajándékával, szilárd erkölcsi értékrenddel, hazaszeretettel, annál biztosabb sarokkövet jelentenek számára felnőtt korban a megtapasztalt értékek. E gondolatiság jegyében hirdették meg az ideai tanévtől az általános iskolai első osztályt, ahol huszonöt diák kezdte meg a tanulmányait ettől a tanévtől.

A nyár során a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye támogatásával megújult az iskola belső tere. Az átalakítási munkálatokat rekordidő, mindössze nyolc hét alatt végezte el 25 000 munkaóra alatt a több mint 100 közreműködő.

Sajtóiroda, Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Változások és eredményesség

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye intézményeiben 265 óvodás és 244 elsős kisdíák kezdi meg tanulmányait, összesen pedig 3641 diák tanul majd az új tanévben.

Augusztus 27-én tartotta az új tanév első értekezletét a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye katolikus intézményeinek igazgatói közössége. A résztvevő intézményvezetőket Bosák Nándor püspök úr köszöntötte, akik véleményezték a 2014/2015-ös tanév fenntartói értékelését, s egyeztették az új tanév kiemelt feladatait.

A 2015/2016-os tanév újabb változásokat hozott a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye köznevelési intézményei életében. A nyírbátori Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakközépiskola az általános iskola 1. évfolyamán egy osztály indítására kapott engedélyt a Kormányhivataltól. Az egyeki Móra Ferenc Katolikus Általános Iskola és Óvoda névváltozást kezdeményezett, amellyel a fenntartó egyetértett: Szent János Katolikus Óvoda, Egységes Óvoda-Bölcsőde és Általános Iskola lett az új neve a többcélú intézménynek.

A nyíregyházi Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és AMI létszámbővítéssel segíti a szülői igények kielégítését. A debreceni Szent József Gimnázium,

Szakközépiskola és Kollégium a Kormányhivataltól kezdeményezte a nyolc évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás bevezetését és az OKJ-s képzések bővítését: Vám-, jövedéki és termékdíj-ügyintéző, Nonprofit menedzser; Sportedző (Labdarúgás), Pedagógiai és családsegítő munkatárs, Irodai asszisztens és Logisztikai ügyintéző képzésekben. A kisvárdai Szent László Katolikus Középiskola, Általános Iskola, Kollégium és Óvodában létszámbővítésre és óvodai csoport bővítésére (7 csoporttá) kapott engedélyt a megemelkedett gyermek- és tanulólétszám befogadása érdekében. A mátészalkai Széchenyi István Kato-

likus és Német Nemzetiségi Általános Iskola 1 tanulócsoporttal bővítette az intézményi létszámot.

2015. január 1-jétől az Oktatási Hivatal látja el a pedagógusok minősítő vizsgájának, minősítési eljárásának szervezését, országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés szervezését. A 2014 decemberében megalakult – azóta folyamatosan bővülő – egyházmegyei tanfelügyeleti rendszer szakértői 2015 szeptemberétől megkezdik komoly és felelősségteljes munkájukat a pedagógusok minősítési rendszerében.

Molnár Katalin főigazgató

22 év alatt 20 papi hivatás született

Mészáros Zsolt újmisési atya életrajzának ismertetésekor elhangzott az a tény, hogy a Szent Imre Katolikus Gimnáziumban érettségizett. És nem ő az első, több olyan pap teljesít egyházmegyénkben szolgálatot, aki szentimrés diák volt. Mi a titka annak, hogy a 22 éves intézmény diákjai közül már húszan választották a papi hivatást? A kérdésről Megyesi Máriával, az intézmény igazgatójával beszélgettünk.

Nincs még egy területe egy katolikus iskola „eredményességi mutatóinak”, amiről szólva nagyobb óvatosságra és szerénységre volna szükség, mint annak a számadatnak a kommentálása, hogy hány végzett diákunk választotta a papi hivatást, illetve hány diákunkat hívta Isten erre az útra. A görögkatolikusokkal és az egy, ortodox felekezetben szentelt fiatalemberrel együtt közel húsz diákunk mondott igent a meghívásra. Közülük jelenleg heten teljesítenek szolgálatot egyházmegyénkben, ketten más római katolikus egyházmegyében. Persze, valóban azt szoktuk mondani, hogy büszkék vagyunk rájuk, imádkozunk értük, valahol mindig hozzánk tartozóknak érezzük őket. De ez a büszkeség a megajándékozottak büszkesége, hisz tudatában vagyunk annak, hogy egyrészt „pappá nevelni” nem lehet, másrészt, ha megvizsgáljuk magunkat abból a szempontból, hogy mennyire tökéletesek azok a feltételek, amelyekről azt gondoljuk, hogy közöttük megszülethet egy hivatás, inkább az aggodalmak erősödnek meg bennünk. Mentségünk csak az állandó igyekezet lehet. Kezdetektől tudatában vagyunk a felelősségünknek ebben a vonatkozásban is, és törekszünk – ahogy erőnkől telik – erős hitet, istenszeretetet, hűséget, tisztaságot élni diákjaink elé.

A helyes megközelítési mód valószínűleg annak megállapítása, hogy ugyan mindig törekedtünk arra, hogy valódi keresztény nevelőközeg legyünk, de hogy ennek egy-egy személy esetében van-e és mennyi köze van ahhoz, hogy az adott fiú pap lesz, az Isten titka, és nem dolgunk nyitogatni.

Mit tehet, tesz egy katolikus iskola azért, hogy papok neveléséhez is hozzájáruljon?

Mivel a kegyelem a természetesen épít, nem elhanyagolandó feladat a sze-

mélyes jó szokások kialakítása: rendszeret, fegyelem, kötelességtudat, jólneveltség, kulturált viselkedés az élet minden területén. Egy katolikus iskola a keresztény szempontok figyelembevételével összeállított műveltséganyagot tár diákjai elé, és az igazság iránt elkötelezetten, kritikus módon igyekszik közvetíteni az ismereteket. Mindezek, természetesen, minden keresztény ember számára fontosak lennének. Amikor a diákok személyiségét közösségeikben fejlesztjük, tulajdonképpen a pedagógiai programunk középpontjában álló krisztusi erényeket igyekszünk kialakítani bennük: az alázatot, szelídséget (esetleg a modern konfliktuskezelési technikák gyakoroltatásával is fűszerezve), az aldozatvállalást.

A szentimrés nevelési eszmény lényeges követelménye a tudatos, tervszerű, igényes családi életre nevelés, amihez szorosan kapcsolódik az állapotbeli tisztaságra nevelés. Sokrétű erőfeszítéseket teszünk e téren, többek között fiatal kollégáink, köztük több volt szentimrés családanya és családapa személyes eligazítása és tanúságtétele a keresztény házasságra készültről. De rendszeresen beszélünk mi magunk és meghívott előadóink: papok és laikusok – védőszentünk példáját állítva a diákok elé – az Isten országáért vállalt szüesség és a cölibátus értékéről és vállalhatóságáról is.

A szokásokon túl milyen programok erősíthetik, gyakorlatban hogyan valósulnak meg ezek az elvek?

A diákéletet átszövik a vallási programok, amelyeknek célja Isten jelenvalóságának megéreztetése, az istenkapcsolatnak az építése, a csendtartás, a rendszeres ima beépítése a diákok életébe, kezdve a tanítás előtti és utáni imánkon, de imádkozunk étkezés előtt és után, kérünk és hálát adunk az iskolai év elején, illetve végén, de minden nagyobb esemény kapcsán, a kollégiumban naponta, adventi és nagyböjti beszédek alkalmával, iskolánkért a Szent József-kilencedben. Ezekben törekszünk erősíteni az ima erejébe vetett hitet, és azt a szándékot, hogy imádkozó közösséggé váljunk. Természetesen nagyon lényeges a heti két hittanóra szerepe a vallási ismeretek megszerzésének

vonatkozásában, de még inkább az órát – legalábbis több éven át – tartó pappal való gyakori találkozás, kapcsolat. Ez nem korlátozódik az órákra, hiszen az iskolai és osztálymiséken való oltárszolgálat előkészítése, a háromnapos lelkigyakorlatok a lelkivezetőnkkel, illetve 2-3 alkalommal más, erre felkért atyákkal vagy a Fiatalok a Világ Életéért Találkozó szervezésében való közreműködés, a táborok, biciklitúrák alkalmat jelentenek a fiatalember számára, hogy sokoldalúan megismerje a papi hivatást. Elősegítheti a hivatás felismerését, hogy különböző személyiségekben találhat azonosulási mintára, még akkor is, ha az igazi, az „alampinta” „az otthoni pap bácsi” marad. Nagyon jó az is, hogy a fenti és sok más tevékenység közben az azonos érdeklődésű, irányultságú fiatalok között barátságok szövődnek, amelyek később még szentimréseket és már seminaristákat köthetnek össze.

Végezetül nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy megköszönjük Bosák Nándor püspök úrnak folyamatos támogatását, amellyel elősegítette egyrészt azt, hogy nevelőtestületünk lelkiekben is előre haladjon, másrészt, hogy vezetési stílusa következtében egy kreatív, lelkesítő autonómiával működő, jó hangulatú nevelőtestület formálhatta a maga szerény eszközeivel a különböző keresztény hivatásokra készülő szentimrés diákokat, köztük a leendő papokat is.

Sajtóiroda –
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Kenty Szent János oltalma alatt áll az egyeki katolikus oktatási intézmény

Az egyeki római katolikus általános iskola és óvoda az új tanévtől új nevet is kapott, a névvel együtt pedig egy égi pártfogót. Védőszentje, Kenty Szent János, aki az egyházi kollégiumok és iskolák védőszentje.

1390-ben született Lengyelországban (ünnepe december 23-án van). A krakkói egyetemen tanult, és pap lett. Kilenc évig a Krakkótól 40 kilométernyire lévő Miechów városban a Szent Sír Kanonokrend híres kolostori iskolájának igazgatója és lelkipásztora volt, majd a krakkói egyetem filozófiai fakultásán tanított, dékánja és a Nagyobb Kollégium igazgatója, 1439-ben kanonoká nevezték ki. Rövidesen azonban lemondott minden tisztségéről, hogy egészen a tudománynak szentelhesse magát. Végül – már a teológiai doktoraként – ismét az egyetem professzora lett. Krakkóban halt meg 1473. december 24-én. 1767-ben avatták szentté. Ünnepe 1770-ben vették föl a római naptárba, október 20-ára. 1969-ben december 23-ára helyezték át.

Szent Jánosról elmondható, hogy a tudomány szentje. Életét végigkísérte az az aszkézis, amit az állandó tanulás megkíván. Abban az időben alapfeltétel volt a kéziratok, a megtanulandó anyag lemásolása: az általa leírt oldalak száma megközelíti a tizennyolcezetet. A tudományos ismeretekért folytatott rendszeres küzdelem számára nem volt sem öncélú, sem világi sikereket, dicsőséget megcélzó. Másolásainak kezdetén mindig ott áll: „In nomine Domini” – az Úr nevében! S a könyvek végén mindig hálát ad Istennek és a Szűzanyának. János a tudományvaló foglalatosságban két dolgot tanult igazán: alázatot és önismeretet. Egy lapszéli jegyzete szerint volt, amit

csak azért másolt le, hogy „a tétlenséget, minden bűn és viciium forrását elűzze magától”. Mindazonáltal – és ez nagyon

megfontolandó – erre a nagy tudósra a hagyomány mind a mai napig úgy emlékezik, hogy soha senki mellett nem ment el segítség nélkül. A köztudatban úgy

él, mint jóságos, másokkal együtt érző szent, aki Krisztus nyomában járt egész életében. Mert a tudományvaló foglalatosság nem zárta be őt önmagába, hanem megnyitotta a szívét Isten felé. Számára a tudomány valóban a Szentlélek egyik ajándéka volt, amely nincs a felebaráti szeretet tudománya nélkül. A tudós férfi ezért tudta öltöztetni a ruhátlanokat, odaadni a cipőjét a koldusnak (maga hazament mezítláb), s ezért tudta egy zarándokútján a rablóknak utolsó tallérjait is átadni, tudván, hogy ha ezzel lehet megakadályozni, hogy a rablók gyilkoljanak, és ezzel halálos bűnbe eszenek, akkor ezt kell tennie.

Tanítványaival egy asztalnál étkezett

a kollégiumban. Egy alkalommal szétosztotta a húst, mindenkinek a maga részét, majd az utolsó szeletet a saját tányérjára tette. Ebben a pillanatban egy koldus kopogtatott váratlanul, és enni kért. János zokszó nélkül fogta a tányérját, és a rajta lévő húst a koldus kezébe adta, aki mohón vetette magát az ételre. A következő pillanatban valamennyien észrevették, hogy a mester tányérján ismét egy darab hús látható, amit ő – örömmel fogadva a Gondviselés ajándékát – jóízűen elfogyasztott. E csoda emlékére a krakkói kollégiumban bevezették a következő szokást: legalább egy szegénynek minden alkalommal együtt kellett étkeznie a diákokkal. S ha az ajtóban megjelent egy szegény ember, a főlsgológának hangosan be kellett jelentenie őt, mire az asztalnál ülők így válaszoltak: „Krisztus jön!”. S ugyancsak János emlékeztére alapítványt tettek, hogy

abból minden évben néhány rászoruló embert fölruházzanak.

Papp László plébános, Egyek

A tanító tanítása

Sok évvel ezelőtt Éva néni ötödikes osztálya előtt állt, és azt a hazugságot mondta a gyerekeknek, hogy mindegyiket egyformán szereti. De ez lehetetlen volt, mert az első sorban Horváth Peti olyan rendetlen és figyelmetlen kisfiú volt, hogy Éva néni valójában élvezettel írt a feladataira vastag piros ceruzával nagy X jeleket és a lap tetejére pedig legrosszabb érdemjegyet.

Egy napon Éva néni a gyerekek régi bizonyítványait nézte át, és megdöbben Peti előző tanítóinak bejegyzésein. „Peti tehetséges gyerek, gyakran jókedvűen kacag. Munkáját pontosan végzi és jó modorú. Öröm a közelében lenni” – írta első osztályos tanítója.

Másodikban így szólt a jellemzés: „Peti kitűnő tanuló, osztálytársai nagyon szeretik, de aggódik, mert édesanyja halálos beteg. Az élet Peti számára valódi küzdelem lehet.”

Harmadik osztályos bizonyítványában ez állt: „Édesanyja halála nagy megrázkódtatás számára. Igyekszik mindent megtenni, de édesapja nem nagyon törődik vele.”

Negyedik osztályos tanítója ezt írta: „Peti visszahúzódozó, és nem sok érdeklődést mutat az iskola iránt. Nem sok barátja van, és néha alszik az osztályban.” Ezeket olvasva Éva néni ráébredt a problémára, és elszégyellte magát.

Még rosszabbul érezte magát, amikor a karácsonyi ünnepségen tanítványai fényes papírba csomagolt, gyönyörű szalaggal átkötött ajándékait bontogatta, és köztük meglátta Peti ajándékát, a fűszeresnél kapható vastag barna papírba bugyolálva. Éva néni a gyerekek előtt bontotta ki az ajándékokat, és gondosan nyitotta ki Peti csomagját. Néhány gyerek nevetni kezdett, amikor meglátta a kövekkel kirakott karkötőt, amiből néhány kő hiányzott, és mellette egy negyedüvegnyi parfümöt. De a gyerekek nevetése abbamaradt, amikor hallották, ahogy Éva néni felkiált: „Milyen szép karkötő!” és látták, hogy felveszi a karkötőt, és csuklójára cseppent a parfümből.

Horváth Peti egy kicsit tovább maradt az iskolában, hogy megszólíthassa: „Éva néni, ma olyan volt az illata, mint valamikor édesanyámé.” Éva néni so-

A képeken az egyházmegyei oktatási intézményeinek vezetői láthatók a 2015. 08. 27-ei tanévnyitói értekezleten

káig sírt, amikor a gyerekek elmentek. Attól a naptól kezdve nem olvasást, írást és matematikát tanított. Elkezdte a gyerekeket tanítani.

Éva néni különös figyelmet szentelt Petinek. Ahogy dolgozott vele, Peti elméje mintha életre kelt volna. Minél több bátorítást kapott, annál gyorsabban reagált. Év végére Peti az osztály élére került, és már azért volt hazugság, hogy minden gyerekeket egyformán szeret, mert Peti lett a legkedvesebb diákja.

Négy évvel később egy üzenetet talált Petitől, amit az ajtaja alatt csúsztatott be. Az állt benne, hogy ő volt élete legjobb tanítója. Azt írta, hogy befejezte a középiskolát, az osztályában harmadik volt az élen.

Négy évvel később egy újabb üzenet érkezett, amiben azt mondta el, hogy bár voltak nehéz időszakok, kitartott tanulmányai mellett, és hamarosan egyetemi diplomát szerez, legmagasabb kitüntetéssel.

Még négy év telt el, és újra levél érkezett Petitől. Ebben elmondta, hogy miután megszerezte diplomáját, elhatározta, hogy tovább tanul. Hozzátette, hogy még mindig Éva néni a legjobb és legkedvesebb tanára, aki valaha is volt.

Ez alatt a levél alatt az aláírás hosszabb volt: Dr. Horváth Péter.

A történetnek nincs vége itt. Azon a tavaszon újabb levél érkezett.

Peti elmondta, hogy találkozott egy lánnyal, és nősülni készül, és kérdezte, hogy Éva néni elfoglalná-e a vőlegény édesanyja számára fenntartott helyet.

Természetesen Éva néni elfogadta a meghívást.

A régi karkötőt vette fel, amiről kövek hiányoztak, és azt a parfümöt cseppentette magára, amire Peti úgy emlékezett, hogy az utolsó együtt töltött karácsonykor viselte az édesanyja.

Megölelték egymást, és dr. Horváth Péter Éva néni fülébe súgta: „Köszönöm, Éva néni, hogy hitt bennem. Hálásan köszönöm, amiért segített nekem, hogy fontosnak érezzem magam, megmutatta nekem, hogy számítok, és az életem érték.”

Éva néni könnyekkel a szemében visszasúgta: „Peti, tévedsz. Te voltál az, aki megmutattad nekem, hogy számítok, és az életem érték. Amikor találkoztam veled megtanultam, hogy hogyan érdekes tanítani.”

(Elizabeth Silance Ballard)

Hitünk és az autizmus

A Nyírbátori Éltés Mátyás Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Gyermekotthon és Kollégium a közelmúltban valósította meg „Az autizmussal élő gyerekek problémás viselkedésének kezelése” című programot a Tempus Köz-alapítvány jóvoltából. Két év alatt hét partner ország iskolájával osztották meg módszereiket, tapasztalataikat. Erről számol be Kovács Róbert, aki feleségével, Kovácsné Csabai Mártával együtt mindent megtesznek, hogy minél több élményhez, tapasztalathoz juttassák az intézmény gyermekeit.

Nagyon sok autista gyermeket láttunk enyhébb és súlyosabb viselkedési nehézségekkel. A szakirodalomban leírt tünetek közül sokkal találkoztunk. Voltak, akik minden idegent megöleltek, akik a vendégek jelenlétében elzárkóztak, vagy akik villámgyorsan megharapták a gyógypedagógust. Azonban voltak köztük, akik illedelmesen bemutatták a csoportjukat, akik érdeklődtek még a vendég gyerekek iránt is, és akiket normál iskolába örömmel fogadtak be.

Egy dologban mindannyian egyformák: kivétel nélkül csodálatos gyermekek. Mindössze annyi a különbség, hogy másképpen értelmezik a mi isteni világunkat. Láttunk elkeseredett, hitevesztett és elfogadó, hittel teli szülőket. Az utóbbiak óriási erőt merítenek a vallásukból.

A projekt során gyűjtött ismereteink, valamint az eddigi munkánk eredményei arra ösztönöztek bennünket, hogy autista tanulóinkkal elrepüljünk Németországba. Az utazást hosszú előkészületek előzték meg. Az autizmus specifikus fejlesztés mellett igyekeztünk a hit erejét erősíteni magunkban, bennük és szüleikben. Ehhez kértük Babály András nyírbátori plébános lelki támogatását. Öt éve beindított autista osztályunkkal rendszeresen látogatjuk a római katolikus templomot. A repülő utazásunk előtt megkértük az atyát, hogy áldjon meg minket.

Május 11-én nebulóinkkal felszálltunk a kölni repülőre, majd a Solingenbe tartó vonatra. Három feledhetetlen napot töltöttünk a partneriskolánknál. A programokat úgy terveztük meg, hogy bármelyik kisiskolás kedvét lelje volna bennük, kivéve talán a matekórát – amit egyébként a mi srácaink különösen szeretnek. Bekapcsolódtunk a német tanulók matek- és tesiórájába. Voltunk egy solingeni ollógyári múzeumban, a kölni csokimúzeumban és a dómban.

A szabadidős programok közül a Szent Péter- és Szűz Mária-Dómra készültünk a legtöbbit. Sokat beszélgettünk a méreteiről és az elhelyezkedéséről. Még a fotók sem tudták visszaadni a dóm nagyságát. A gyerekek ámulatba estek, amikor a dóm mellé értünk, de még inkább odabent, a főoltár közelében. Az egyik diák azt mondta: „Itt lakik az Isten!”. Ezután megmáztuk az 533 lépcsőfokot a déli toronyban lévő 24 tonnás Szent Péter-haranghoz.

Úgy viselkedtek, mint a „normál” 8–10 éves gyerekek: mosolyogtak, elfáradtak, néha nyafogtak, meglepődtek. Ami kisebb feltűnést kelthetett, az a nyakukban lévő „napirend” füzetük, ami tartalmazta az elérhetőségeinket is gond esetére.

Ehhez az utazáshoz a Tempus Köz-alapítvány adta a „szárnyakat”.

Ezt óriási teljesítményként könyveljük el. Büszkéek vagyunk arra, hogy idáig eljutottunk, és mindezt meg tudtuk teremteni. Hiszem, hogy erre az útra egész életükben emlékezni fognak.

Kovács Róbert

Orvosavatás előtti hálaadás

A budapesti és a pécsi orvosi egyetemen is immár hagyománnyá vált, hogy az orvosavatás előtti napon szentmise keretében adnak hálát az avatandó orvostanhallgatók tanulmányaik sikeres befejezéséért. Debrecenben erre első alkalommal ez évben került sor, szeptember 18-án a Szent Anna-székesegyházban. Az idén a magyar nyelvű oktatásban 138 orvostanhallgató végzett, amelyből 92-en jelezték a részvételi szándékukat, függetlenül attól, hogy milyen felekezethez tartoznak. A hálaadásra meghívták egyetemi professzoraikat, oktatóikat, szüleiket, családjukat és barátaikat egyaránt. A szentmisét Bosák Nándor püspök atya végezte. Homíliájában Szent Lukács evangelistáról beszélt, aki maga is orvos volt. Ő volt az az apostol, aki orvosi alapossgal járta körül és tárta fel Jézus tanításait és gyógyító csodáit. Az ő evangéliumában és az általa írt apostolok cselekedeteiben egyszerre jelenik meg a mélységes humánus és az igaz istenhit. A mai orvosnak is egyszerre kell a testet és a lelket gyógyítania, mert igazi gyógyulás csak így lehetséges. Ehhez ad segítséget mindnyájunk számára a jézusi tanítás és az igaz istenhit. A szentbeszéd utáni egyetemes könyörgést református, baptista, ortodox, római és görögkatolikus végzős orvostanhallgatók olvasták fel, melyben hálát adtak a mindenható Istennek, szüleiknek, tanáraiknak és magyar hazánknak, valamint Debrecen városának azért, amiért lehetőséget kaptak arra, hogy itt tanulhattak. Áldást és további segítséget kértek segítőikre és kezdődő orvosi életükre.

A következő napon történt orvosavatáson olyan érzése volt mindnyájunknak, akik az előző napi esti összejövetelen részt vettünk, mint aki egy olyan menyegzőn van, ahol nemcsak polgári szertartáson, hanem Isten színe előtt is elkötelezik magukat a további orvosi életükre.

Köszönjük püspök atyának a lehetőséget, reméljük, hogy ezzel Debrecenben is elindult és követésre talál a nemes hagyomány.

Dr. Lukács Ráhel, most végzett orvos

Erdélyi zarándoklat

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye ifjúsági zarándoklata ezúttal Erdélybe hívta a fiatalokat július 20. és 25. között. Egy hosszú közös utazásnak néztünk elébe, hiszen egészen a gyergyói térségbe indultunk. A buszozás egyhangúságát Gerhes Józsefnek, az Ifjúsági Iroda vezetőjének, Erdély történetéről szóló előadásai tették színessé. A lelki ráhangolódást pedig Hajdu István káplán atya elmékedései segítették.

Első napon Gyergyóditróban a Jézus Szent Szívéről elnevezett római katolikus templomot csodálhattuk meg, mely a község központjában helyezkedik el. A Gyergyói-medence legnagyobb méretű kéttornyú, neogótikus és eklektikus stílusban épült templomát Hargita megye műemlék épületeként tartják nyilván. Gyergyószárhegyen Anaklét, ferences szerzetes fogadott bennünket, aki bemutatta a Nagybaldogasszony névre keresztelt kolostortemplomot. A nap végén, Gyergyószentmiklóson, a városhoz közel, de mégis kellemes, nyugodt környezetben szálltunk meg. A Szent Benedek Tanulmányi Központ a Csiky-kert elnevezésű természetvédelmi parkban helyezkedik el, mely árnyas fákkal, sétányokkal és padokkal idilli és hangulatos időtöltést nyújtott számunkra. Második napunk a Gyergyószentmiklós közelében található Békás-szoros és Gyilkos-tó területén folytatódott. A Keleti-Kárpátok legszébb és leghosszabb szurdokvölgyében sétálva a félelmetes égbenyúló sziklák nyugtöztek le minket. S ezt csak fokozta a Gyilkos-tó látványa és legendája. A legbátrabb zarándokok csónakázva gyönyörködtek a festői környezetben, de voltak, akik körbe is sétáltak a tavat. A kiemelkedő természeti vonatkozású programok után igazi különlegesség volt a parajdi fürdőzés. A szabadtéri strandot csak a sóbányából kiszivattyúzott tiszta sós vízzel táplál-

ják, s olyan nagy a konyhasó-koncentrációja, hogy parafadugóként lebeghetünk a felszínen, és az úszás is nehezen sikerült.

Harmadik s egyben központi napunk az elcsendesedésről szólt. Hajdu István atya három elmékedéssel készült, melynek alapjául A tékozló fiú története szolgált. A nap folyamán ezek három különböző helyszínen, az utazást és a látnivalókat megszakítva, hangoztak el: az első a gyergyószentmiklói

si örmény templomban, a második a csíkszentdomonkosi templomban, a harmadik a csíksomlyói Hármashalom oltárnál. Az elmékedések kapcsán kiscsoportos beszélgetések keretében osztottuk meg egymással gondolatainkat. A lelki napot mélyítette a közös szentmise a kegytemplomban és a Kis-somlyó-hegy meredek oldalán végzett keresztút.

Csíksomlyón a szállásunk a Szent István Otthonban volt, mely Böjte Csaba ferences szerzetes gyermekotthonai közül csak az egyik.

További utunk Brassóba vezetett, az erdélyi szászok egykori központjába. Románia legnagyobb templomát, a Fekete templomot szemléltük meg. Nevét a város legnagyobb részét elhamvasztó tűzvészről kapta, melyben bekormozódott. Érdekessége még, hogy itt található Európa legnagyobb, Törökországon kívüli, anatóliai szőnyeggyűjteménye, mely a templombelsőt díszíti.

A város fölé magasodik a **Cenk-hegy**, melyről szép kilátás nyílik Brassóra és a Brassói-medencére. Libegővel két perc alatt fel is jutottunk, s a városkép meghatározó eleme, a Hollywoodot idéző Brasov felirat mellől élveztük a panorámát.

Bukarest felé a főútvonalon haladva, Sinaia településen, Románia legfontosabb történelmi jellegű műemlékét, a Peles-kastélyt is megnéztük. Az épület a román királyok rezidenciája volt, de ma történelmi és művészeti értékekben gazdag múzeumként működik.

Ötödik napunk fő célja a **tordai sóbánya** meglátogatása volt. A ma már csak turisztikai látnivalóként funkcionáló bányának kivételes akusztikája van, és gyógyulásra kiváló hely. Különböző szabadidős tevékenységek közül lehet választani, pl. óriáskerék, bowling, csónakázás stb. Így nem csoda, hogy a bányát a világ 25 hihetetlen látványossága közé sorolták.

Harmadik szálláshelyünkön, **Kalotaszentkirályon** szívélyes fogadtatásban volt részünk. A békés falusi élet megtapasztalása mellett a lakosság hagyományos életmódját, népviseletét és népszokásait is megismerhettük.

Utolsó napunkat **Nagyváradon** töltöttük, ahol a székesegyház kincstárában kiállított egyházi ereklyéket, köztük Szent László királyunk koponyacsontjának egy darabját és hermáját tekintettük meg. Végezetül hálaadó szentmisével zártuk zarándokutunkat, s így élményekben és lelkiekben gazdagodva térhettük haza.

Köszönet az egyházmegye püspökének, Bosák Nándornak az ifjúsági zarándoklat lehetőségéért, támogatásáért, az Ifjúsági Iroda vezetőjének a színvonalas szervezéséért, Hajdu István atya lelki vezetéséért, s nem utolsósorban a plébánosoknak a fiatalság buzdításáért!

Szepesi Annamária

Krakkó, 2016

2016. 07. 25.–08. 01. között kerül megrendezésre a lengyelországi Krakkó városában a soron következő Ifjúsági Világtalálkozó. A földrajzi közelség okán magyarországi helyi rendezvény nem kerül megrendezésre, hanem a Pécsi Egyházmegye Ifjúsági Referatúrája csoportokat szervez az IVT-re. Minden információ ezen a honlapon lesz elérhető.

Az Ifjúsági Világtalálkozó hivatalos honlapja elérhető itt:
<http://katifi.hu/krakko-2016/>

A Katolikus Ifjúsági Világtalálkozó a római katolikus egyház rendezvénye, amely a Föld minden térségéből érkező fiataloknak és fiatal felnőtteknek szól.

A világtalálkozót II. János Pál pápa hozta létre 1984-ben. A virágvasárnapi eseményre a Szentatya Rómába hívta a fiatalokat, hogy egy egyszerűnek tervezett esemény keretében közösen ünnepeljék a megváltás évének lezárását. Köszönhetően a fiatalok lelkesedésének és

a résztvevők nagy számának 1985-ben a pápa meghívta a világ minden fiatalját egy újabb összejövetelre, majd hivatalos úton is kezdeményezte a Katolikus Ifjúsági Világtalálkozó megünneplését. Azóta egyházmegyei szinten minden évben, nemzetközi szinten pedig két-három évente megrendezik.

A mindenkori pápa minden világtalálkozó előtt üzenetet tesz közzé, amelyben többek között meghatározza

a következő összejövetel mottóját. Az esemény középpontjában a Szentatyával való találkozás áll, aki maga mutatja be a zárómisét. Ennek keretében jelenti be a következő találkozó helyszínét.

Az 1995-ös, Manilában, a Fülöp-szigeteken megrendezett zárómise több mint ötmillió résztvevővel az emberiség történetének egyik legnagyobb összejövetelének számít.

Egyházmegyei gyermek és ifjúsági programok tervezete a 2015/16-os évben

Dátum	Program	Helyszín	Tudnivalók
NOVEMBER			
11.14.	FAVÉT	Nyíregyháza	13–18 éves fiatalokat várjuk
11. 27–29.	COR-hétfvége	Nyíregyháza	
DECEMBER			
12. 05.	Egyházmegyei szavalóverseny	Nyíregyháza	Óvodás kortól 8. osztályos korig
FEBRUÁR			
02. 13.	Fiatalok és szerzetesek találkozója	Nyíregyháza	14 éves kortól
MÁRCIUS			
03. 04–06.	COR-hétfvége	Nyíregyháza	
03. 11–13.	Fiatalok nagybőjti lelkigyakorlata	Nyírbátor	18–30 év közöttieknek
ÁPRILIS			
	Kerületi ministráns találkozók		Az időpont kerületenként eltérő
04. 02.	Egyházmegyei Ifjúsági Találkozó		16–30 év közöttieknek
MÁJUS			
05. 21.	Harangodi Gyereknap	Harangod	3–8. osztályosoknak
JÚLIUS–AUGUSZTUS			
07. 18–31.	Ifjúsági Világtalálkozó	Krakkó	18–35 év közöttieknek
	Ministránstábor		10–18 év közöttiek

Összeállította: Gerhes József

A 2016 nyarán Krakkóban lesz az **Ifjúsági világtalálkozó**. Ezzel kapcsolatban fontos tudnivaló: Minden egyházmegye központilag meghatározott létszámmal vehet részt a találkozón, melyre az illetékes egyházmegye ifjúsági referense szervez csoportot. Egyházmegyénket 100 (18–35 év közötti) fiatal képviselheti majd. Feltétel, hogy a 2015. évtől az Ifjúsági Iroda által meghatározott programok közül éves szinten legalább kettőn részt kell vennie annak, aki jönni szeretne.

A választható programok: Fiatalok és szerzetesek találkozója, Nagybőjti lelkigyakorlat, Egyházmegyei Ifjúsági Találkozó, Fiatalok a világ életéért találkozó (FAVÉT)

További információ az ifjusagiroda.webnode.hu honlapon, a 30/292-02-20 számon vagy ifi.iroda.dnyem@gmail.com e-mailen kapható.

Gerhes József ifjúsági irodavezető

Egy „jezsuita” Debrecenben

A jezsuita spiritualitás abban segíti az embert, hogy rátaláljon saját küldetésére, és azzá váljon, akinek Isten látni szeretné. Ez a legnagyobb szabadság, hogyha azok lehetünk, akik valójában vagyunk. Hofher József jezsuita atya debreceni szolgálata alatt spirituális, lelkigyakorlatos programokat vezet a Megtestesülés és a józsai plébánián, egyetemi lelkészként pedig fiatalok mindennapjait egyengeti, és – mint a Jézusi gyaloglás egyik megteremtője – szeretné népszerűsíteni ezt a mozgásba épített imamódot is itt, Debrecenben.

„Én itt és most nem akarok jezsuita lenni”, bár van egy alapvető identitásom azáltal, hogy ebbe a rendi közösségbe (Jézus Társasága – SJ) tartozom, és itt vagyok igazán otthon. Viszont Debrecenben csak egy szeretnék lenni a többi paptestvér között. 63 évesen, a jezsuitáknál eltöltött 23 év után kértem három szabad évet. Rendi előjáróm egy évet engedélyezett. Szentszéki jóváhagyással maximum még további 2 évet maradhatok a Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyében, hogyha az engedélyt megkapom. Ez az idő, amit rendi kereteken kívül töltök, azt jelenti, hogy nem veszek részt a jezsuita közösségi programokban, mondhatnám, szabadságoltam magam a rendtől. Mivel mindig szerettem emberek között közösségi munkát végezni, így jött a gondolat, hogy erre az időre egy **világi plébánián vállaljak papi munkát**, hogy közelebb kerüljek az emberek életéhez, és ahol közösségépítési feladatok is várnak majd rám. Így kerültem tehát Debrecenbe, a Szent László Katolikus Szakkollégiumba egyetemi lelkésznek és a Megtestesülés Plébániára Felföldi László atya mellé, hogy őt segítsem.

1992-ben világi papként lettem Jézus Társasága, a Jezsuita Rend tagja. Ami megérintett bennük, hogy nagyon mély és intenzív személyes kapcsolatot tudtak kiépíteni a lelkigyakorlatok által Isten és az emberek között. Náluk ismertem meg, hogy a lelkigyakorlat nem prédikációk sorozata, kisebb elmélkedési időkkel megszakítva, hanem sokkal inkább egy, a személyes imádságra épülő, személyesen vezetett lelkigyakorlat. Nincsenek külön témák, hanem az egyén saját problémáival, kérdéseivel lép be a lelkigyakorlatokba. Ez lehet a társkeresés, az elköteleződés, a magány, az egyedüllét, emberi kapcsolatok, betegség, munkahelyi problémák, döntéshelyzetek áttekintése – mindenkinél más és más kérdés kerül a középpontba, mint fontos kérdés.

Egy lelkigyakorlatos házban 20-30 ember is összejöhet, főként 25-60 év közöttiek, és velük van 5-6 kísérő, papok, orvosok, szerzetesek, pszichológusok, nagyszerű emberek, akik egyenként 5-6 embert kísérnek a lelkigyakorlat során. A gyakorlatozó minden nap találkozik a kísérőjével, és az első beszélgetés után megfogalmazza, hogy miért is jött ide, és – ezt megismerve – a kísérő ajánl neki szentírási részeket, majd a gyakorlatozó a nap hátra lévő részét imádsággal tölti. Másnap beszámol arról, hogy mi történt vele az imádságban töltött idő alatt, majd új feladatokat kap, és a következő nap megint találkoznak és leülnek beszélgetni. Ha a beszélgetés során vagy után valaki gyónni szeretne, arra is van lehetőség. A kísérő és a lelkigyakorlatozó közt mély bizalmi kapcsolat alakulhat ki. A lelkigyakorlatozónak éreznie kell, hogy a kísérő inkább ajtók, ablakok felé mutat, ahol már a lelkigyakorlatozón a sor, hogy megtegye a lépést Isten és saját maga megértése felé. Nem a kísérőtől kell várnia a megoldást. Az irányt Jézus, illetve a Szentlélek mutatja.

Végighaladva ezen az úton, **meglepően sokat tudunk segíteni az embereknek. Láttam, hogy egy-egy lelkigyakorlat után a résztvevők mennyire mély hitre jutnak, és hogy azt követően meggyőződésből, tudatosan élik kereszténységüket.** Arra gondolok, hogy ezekkel a tapasztalatokkal sokat segíthetek az embereknek. A debreceni plébániákon tartott imaszemináriumokban

pedig 2-3 imamód elsajátításával sokat segíthetünk az istenkapcsolat elmélyítésében, melyet később az emberek otthonaikban is gyakorolhatnak.

Vannak azután szemlélődő lelkigyakorlatok, ahol a résztvevők már csak JÉZUS nevével imádkoznak. Ezen az úton nagyon mély önismeretre és isten-

kapcsolatra jutunk el. Sokszor ezeken a lelkigyakorlatokon 6-8 órát is végigülnek az emberek a tabernákulum előtt, teljes csendben, néha a napokat böjttel is elmélyítve. Sokak érzik ennek gyógyító hatását, de nem mindenki bírja a hosszút, egy helyben való ülést.

Egy ilyen gyakorlatozóval találkoztam Molnár Renáta személyi edzővel, akivel közösen kidolgoztunk egy módszert, a „Jézusi gyaloglást”, amely tulajdonképpen egy mozgásban elsajátított imamód. Itt bevezetjük az érdeklődőket a Szent Ignác-i imamódokba és – természetesen – a szemlélődő, Jézus-imába is. Aztán megtanulják a résztvevők az „északi gyaloglás” (nordic walking) alapjait. Ezt a két dolgot, az imádkozást és a mozgást összekapcsolva (hisz mindkettőnek a ritmus az alapja) jutunk el a **„Jézusi gyalogláshoz”, amely a test és a lélek imája.** Itt minden az egyén saját ritmusára épül. Mindenkinél látjuk, hogy mit bír, és ehhez szabjuk a gyakorlatokat. Így lehet mozgásszervi vagy szívbetegségben

szenvedő ember a résztvevő, mindenki a saját ritmusában végezheti a gyakorlatokat, miközben a saját belső csendjét átülteti a mozgásba.

Az elmúlt évek alatt a gyakorlati lelkipásztori munkában is sok időt töltöttem. Foglalkoztam cigányokkal és klasszikus plébániai munkát is végeztem. Mindig közel álltak hozzám a világi egyházmegyékben szolgáló papok, hiszen korábban volt alkalmam látni munkájukat, és tudom, mennyire nehéz dolguk van, hiszen sokan közülük több plébániát is ellátnak egyszerre. Szeretnék a Debrecenben töltött idő alatt egy kicsit értük, köztük is dolgozni. A mostani helyzetben hasznosnak érzem, hogy visszatekintsek, rálássak magamra. Fontos értelmezni és látni, mi is történt velem az elmúlt években, egy kicsit kilépni a megszokott környezetből, ahol tudom, hogy elfogadtak. Teljes mértékben otthon érzem magam a Társaságban, egyáltalán nem szerepel a gondolataimban, hogy irányt váltsak. „Ha a szívemben most béke van és elégedettség, akkor számomra ez azt igazolja, hogy a helyemen vagyok és a Jó Isten is talán ezt akarta, hogy itt legyek.”

Lejegyezte Papp Erika

EGYETEMI LELKÉSZSÉG

ESTI 8-as

Szentmisék a Szent László Domonkos-templomban (Füredi út 6. sz.) a város egyetemista fiataljainak
„Maradj velünk, mert esteledik ... betért, hogy velük maradjon” (Lk 24,28-29)
Minden vasárnap este 8 órakor szeretettel várunk!

IFJÚSÁGI ÓRÁK

EGYETEMISTÁKNAK A VÁROS KATOLIKUS TEMPLOMAIBAN

Hétköznap:

Szent Anna-plébánia: kedd este, 19 óra – Szent Anna u. 21.

Szent Család-plébánia: csütörtök este, 19 óra – Holló László sétány 1.

Szent László Domonkos-plébánia: szerda este 19 óra – Füredi út 6. (a Bem tér közvetlen közelében)

Megtestesülés-plébánia: minden második szerdán este 19 órakor: október 21.; november 4.; 18.; december 2.; 16.

KEDD 20

KEDD ESTI BESZÉLGETÉSEK A VÁROS EGYETEMISTA HALLGATÓIVAL MINDEN HÓNAPBAN EGY ALKALOMMAL

a Füredi út 6. sz. alatti Szent László Domonkos Plébánián (a Bem tér közvetlen közelében)

OKTÓBER 20. Dr. FÉNYES HAJNALKA – egyetemi docens – **SEX ÉS GENDER** – Nemi különbségek és sajátságok a felsőoktatásban. • **NOVEMBER 10.** P. MUSTÓ PÉTER SJ - jezsuita szerzetes – **A HARMADIK VILÁGHÁBORÚ?** –

Menekültek? –Migránsok? • **DECEMBER 1.** Dr. KELLERMAYER MIKLÓS sejtkutató, emeritus professzor –

Igazság az EVOLÚCIÓ ügyében.

19 ÓRÁTÓL TAIZÉ-I IMAÓRA a templomban, majd előadás a II. János Pál teremben

De colores!

20 éves jubileumot ünnepeltek Máriapócs

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegyei cursillo-mozgalom tagjai hálaadó szentmisén vettek részt 2015. augusztus 29-én Máriapócson a Kegyetemplomban. A szentmisét Linzenbold József, az egyházmegyei cursillo-mozgalom lelkipapja koncelebrálta a jelen lévő papok részvételével.

A 20 év alatt mintegy 1300 fő vett részt cursillós hétvégén az egyházmegyében, az ünnepre hívásra több mint háromszázan válaszoltak jelenlétükkel.

A szentmise homíliáját Felföldi László debreceni plébános tartotta, aki 20 éven keresztül egyházmegyei lelkipapként támogatta ezt a mozgalmat. A plébános beszédében visszate-

mutkozott az ember, az Egyház változása is. Kifejtette, nem az Isten szava változik, hanem mi változunk, és ehhez a változáshoz igazodva kell lefordítani az evangélium üzenetét. Ami 20 évvel ezelőtt az egyházban, spiritualitásban, közösségben működött, az ma már nem biztos, hogy ugyanúgy eljut a szívekhez.

Mindemellett a válság abban az értelemben jó, hogy hatására elindul valami. Ha megéljük a mélypontot, onnan vagy fejlődhetünk, vagy kilépünk abból, ami nem működik. A cursillo működik. Ezt üzeni a lendülete, a fölfelé törekvése.

Természetesen ehhez szükséges a megtartó erő, a közösség. László atya hangsúlyozta, Jézus három évet fordított arra, hogy a 12 apostolt közösséggé formálja. Az emberré válás pillanatától kezdve az ember lényegi mélysége a kö-

közösségemet? Kilépek-e a másik felé, meghívom-e a másikat ebbe a közösségbe?” Krisztus nem arra hívott bennünket, hogy sikereket, nagy eredményeket érjünk el, hanem arra, hogy az ő szeretetét megéljük, továbbadjuk, hogy apostoli közösséget hozzunk létre.

A találkozón ezután azon személyek – Fabókné Ildikó, az országos cursillo-mozgalom világi elnöke, Szekrényes András (Nyíregyháza) és Lipták Béláné (Napkor) – emlékeztek vissza a kezdeti időkre, akik elindították az egyházmegyében a cursillót. Ezt követően a kegyetemplom körül elhelyezett évszámok segítettek megtalálni a résztvevőknek az egykori csoporttársaikat, így jó hangulatban elkezdődhetett a kiscsoportos beszélgetés, az élmények felelevenítése.

Végül Linzenbold József lelkipapja a cursillo-mozgalom megtartására két módszert ajánlott. A kiscsoportos beszélgetéseket az egyházközségekben, valamint a nagyobb közösségi találkozókra, az ultreian való részvételt. Azok számára, akiknek egyik lehetőség sem adott, Ferenc pápa három javaslatával élve elmondta, fedezzük föl azt, hogy az Atya mennyire szeret bennünket akkor is, ha mi eltávolodunk tőle. Továbbá szüntelenül elmélkedjünk az Isten szaváról. Segít ezt megvalósítani, ha egy kisméretű Bibliát hordozunk magunkkal. Harmadik lehetőség az irgalmasság testi-lelki cselekedeteinek gyakorlása. Sajnos nagyon sokan nem is tudják pontosan, hogy ez mit takar. E lehetőségek által kézzel foghatóan tapasztalható meg az Isten szeretete.

Végül József atya – útravalóként – a következő 20 évre Ferenc pápa üzenetével zárta a találkozót:

„Az Úr találkozni akar velünk, az Úr együtt akar lakni velünk, barátunk, testvérünk, mesterünk akar lenni, aki megmutatja nekünk a boldogsághoz vezető utat. Semmit sem kér tőlünk cserébe. Csak azt kéri, hogy fogadjuk be őt...”

Sajtóiroda
Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

kintett az elmúlt két évtizedre, kiemelte: ahhoz, hogy a feladatot jól végezzük el, jó döntésekre van szükségünk, ami bölcsességet feltételez. A bölcsesség viszont rossz döntések tapasztalatából születik. Mint mondta, mindezeket megélték az elmúlt 20 év vezetésében. Felföldi László ezúttal mondott köszönetet azoknak a cursillistáknak, akik a nehézségek, válságok idején is kitartottak a mozgalomban.

Majd folytatta: a nehézséget a felgyorsult világ okozta, amelyben meg-

zösség. Az „én” csak a „te” közösségében teljesebbé válik, és az Isten üzenetének teljességét megélve válik krisztusi közösséggé. Ha elveszítjük ezt a közösséget, akkor mindent elveszítünk. Ha nem teremtenek közösséget, akkor nem teszünk semmit.

A cursillo-mozgalom legfontosabb célja a keresztények megújítása, ami keresztény, együttműködő apostolok által valósul meg. Ebben mindenkinek egyetlen kérdést szabad föltennie, figyelmeztetett László atya: „Én kivel építem a

Aki pletykál, olyan, mint egy terrorista

„Az egyházban van egy betegség, ami a megosztás szítása és a viszálykeltés. A keresztények azonban arra kaptak meghívást, hogy békét és kiengesztelődést teremtsenek, ahogy Jézus tette.”

Így fogalmazott (2015.09.04) reggeli homíliájában Ferenc pápa a Szent Márta-ház kápolnájában.

Szent Pál Kolosszeiekhez írt levele Jézus „személyi igazolványa”, aki Isten első szülötte és maga is Isten. Az Atya arra hívta meg, hogy kiengesztelődést és békét teremtsen az emberiség és Isten között a bűnt követően. A béke Jézus műve, megalázta magát és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Amikor mi a békéről és a kiengesztelődésről

beszélünk, kis békéről és kis kiengesztelődésről van szó, de a nagy békére és a nagy kiengesztelődésre kell gondolnunk, amelyet Jézus tett. Nélküle nem lehetséges a béke, sem a kiengesztelődés. Az a feladatunk, hogy a háború, a gyűlölet hírei között, még a családokban is, a béke és a kiengesztelődés emberei legyünk.

Jó, ha feltesszük magunknak a kérdést: Békét vetek? Például nyelvemmel békét vagy viszályt keltek? Hányszor hallottuk ezt egy személyről: kigyónyelvű. Azért mondják, mert mindig azt teszi, amit a kí-

gyó tett Ádámmal és Évával, tönkretette a békét. Ez rossz, ez egyházunk egy betegsége: megosztást, gyűlöletet vetni, nem a békét. Van egy kérdés, amit minden nap mindannyian jó, ha felteszünk: Én ma a békét vagy a viszályt vettem el? Azt mondhatnánk azonban: De időnként meg-

kell mondani a dolgokat, mert ez vagy az a személy... Viszont felmerül a kérdés: Ezzel a viselkedéssel mit vetsz?

A keresztények tehát arra kaptak meghívást, hogy legyenek olyanok, mint Jézus, aki eljött hozzánk, hogy békét és kiengesztelődést hozzon. Ha egy ember élete során nem tesz mást, mint kiengesztelődést és békét teremt, szentté lehet avatni: ez a személy szent. Növekednünk kell ebben, és meg kell térnünk. Ne használjunk szavakat, amelyek megosztanak, amelyek háborúhoz, kis háborúhoz vezetnek, sohasem pletykáljunk. Azt gondolhatjuk: mi

Pletyka
Nincs semmi kegyetlenebb, mint a pletyka, és nincs semmi más, amivel ennyire nehezen lehetne szembe szállni. Ha az embert a háta mögött rágalmazzák, nincs mód arra, hogy vitassuk vagy cáfoljuk a mocskolódást, a sutyorgás meg csak egyre hangosabb, és nem lehet megállítani.
(Agatha Christie)

is a pletyka? Semmiség, egy-két szó a másik ellen, egy történet, hogy ez ezt és ezt tette... Nem! – nyomatékosította a pápa. **Pletykálni terrorizmus, mert a pletyka olyan, mint a terrorista, aki bombákat robbant, majd elmegy, pusztítást okozva.** A nyelvével rombol, nem békét teremt. Ravasz ember, nemde? Nem öngyilkos terrorista. Nem, nem, jól megvédi magát – jegyezte meg a Szentatyja.

Ferenc pápa ezután egy buzdítást fogalmazott meg. Minden alkalommal, amikor olyat akarunk mondani, ami viszályt és megosztást kelt, vagy kibeszéli a másikat, harapjuk el a nyelvünket. Biztosítalak benneteket, hogy ha ezt gyakoroljátok ahelyett, hogy viszályt keltenétek, az első időkben bedagad, megsérül a nyelvetek. Az ördög munkája ugyanis a megosztás.

Végül a Szentatyja imájában így fohász kodott: Uram, te életedet adtad, add meg a béketeremtés és a kiengesztelődés kegyelmét. Véredet adtad, add meg, hogy ne zavarjon, ha megdagad egy kicsit a nyelvem, ha elharapom azt, mielőtt rosszakat mondanék másokról – zárta péntek reggeli homíliáját a pápa.

Forrás: Magyar Kurír

A PLETYKA

Egyik alkalommal az egyházközség plébánosához gyónni járult egy pletykás hívő. A feloldozás után a plébános különös kéréssel fordult a gyónóhoz.

– Menj haza, vágj ketté egy tollal teli párnát, és szórd szét az ablakból a tollakat! – A hívő keresztény ember így is tett, majd visszament a plébánoshoz, aki a következőket kérte tőle.

– Most pedig menj, és szedd össze a tollakat, amiket szétszórtál.

– De atyám az lehetetlen, hiszen a szél szétfújta a tollakat!

– Látod – feleli a plébános –, ilyen a pletyka. Kimondja az ember, de azután már visszavenni nem tudja! Nem tudod megállítani, és beláthatatlan következményekkel jár. Kézbe veszed egy ember életét, és összemorzsolod azt. Az Úristen előtt ez utálatos cselekedet.

Hazafelé

Pap költők lírai vallomásai öregségről, elmúlásról

Az emberi élet alfája és omegája: a születés és a halál. Nem véletlen, hogy a művészetekben lépten-nyomon tetten érjük a témával foglalkozó alkotásokat. Közvetítik az ujjongó örömet az új élet világra jöttének pillanataiban, és szorongó érzéseket fogalmaznak meg az elmúlás fájdalomáról. Mindkettőt megelőzik a készülődés, a várakozás lelki és fizikai tünetei. Amíg a születésre a gyermek szülei és családja, környezete várakozó izgalommal készülődik, addig az élete vége felé járó ember ön maga küzd meg emlékeivel, kételyeivel és bizonyosságaival. A keresztény ember nem a bizonytalanság hálójában vergődő, félelmeivel küszködő, szorongó teremtmény, hanem Isten irgalmasságában bízó „haza készülődő” lélek.

A két pap költőnek a verseit olvasva mélyen megérintettek azok a verssorok, amelyek a hitükben rendíthetetlen tanúságtevők tollából származnak. Mind a ketten papok, tanárok és költők voltak – nekem személyes ismerőseim is –, akik szellemi-lelki habitusuk különbözőségeivel vallanak az öregedésről, az égi behívásra várakozásról.

A piarista szerzetes, *Sík Sándor* verseiben az életére, munkájára történő visszatekintés, egyfajta bölcs számvetés, mély bűnbánat adja a lírai megszólalás szelíd alaphangját.

Mécs László, a premontrei rend tagja, a maga markánsabb és mozgalmasabb – a fényes sikerek és keserves üldöztes és a börtönéveket megélt – életével, szangvinikusabb énjével igyekszik elszámolni. Mindketten az idősödő ember életérzéseit, az Isten hívó szavára való várakozást fogalmazzák meg.

Sík Sándornak a *Lóré*, a csöpp hegyi vonatot húzó vén ló allegóriájában önmaga sorsa fénylik fel. A tetőre felért lovacskát „Hámból kifogják a jámbor ügetőt, ... És azt mondják: Eridj szépen haza. / És ő elindul szépen és haza.”

„Hát a te lóré, édes öregem? / Lovatlan áll már az is a hegyen. / ... De már maholnap megsimít a szó: / Jöjj haza szépen fáradt vén csikó.” Megrázóan őszintén tudósít arról, hogy az idősödő tanár sokszor azzal küszködik, hogy nem jutnak eszébe szavak. *Búcsú a szavaktól* című versében fájdalmas rezignációval írja le: „Szavak, szavak, búcsúzom töletek / Egymásután, mint halni készül / Fiaitól az elárvult szülő / mindennap egy-egy új szót temetnek.” Az *Őszi fecske* is maga a költő. „Egy keveset még elélnék” – sóhajtja a múltjára visszatekintő paptanár, „Majd ellennék csendben immár / Fejemre nőtt fiaimnál / ... / Rendbe raknám hét fiókom, / Versbe rívó cókóm-mókom. / Én Istenem, / Aztán tudod, nem szabódok.” Bevallja, hogy szereti ezt a „jóra váltott rossz világot”, örül ennek a földi életnek. „Soha talán el se mennék, / Ha nem búgna éjnek éjén / ... / Az a végső, az a mélyén.” Tudja, hogy az Isten elhívja őt az Egészbe. „Őszi fecskét költözésre / ... / Jaj, csak akkor el ne késsen, / Hozzád csukló szívverésem, / Én Istenem, / Csak az ament el ne vétsem.”

Mécs Lászlónak már jóval az idősödő éveitől verseiben is gyakran megszólalnak a földi életet befejező érzései, hangulatai, „élményei”. A *Fehéren és kéken* című – habitusára utaló – versében, ahol a szülőföldhöz kötődő

érzéseiről számol be „megváltott útlevele – mint írja – a mennyországba szól.” „Gyermekkorom kottáját füttyörésem, / s ha kell, mártírhálálra készen, / ... / S ha olyan leszek, mint a kisdedek, / a mennyországba játszva bemegyek.” *Valamit vinni kell*, érzi a készletét. Mindenki feladatot, hivatást kapott, a megélt s megvalósított dolgokat kell magával vinnie. „Add át mit hoztál / ... / Mindenkinek valamit vinni kell: / szeretni kell, remélni, hinni kell! / Ezt bízták rád. – Isten kérdőjele / minden más itten: ne törődj velem!”

Mécs László verseiben gyakran elragadtatással ír a természet szépségeiről. Így volt ezzel akkor is, amikor szülőföldjét, a magyar Felvidéket idézi meg. Az *Őszi alkony* már nem harsogja a fényt. A föld megadta termését, de a földben eltűnnek a termést adó magok, hagymák, gyökerek: „Így volna jó egyszer némán: / titok-rügy, tulipán-hagyma / mélyén tavaszt, reményt hagyva, / áldó csendben tűnni el.” A költő utolsó éveit a pannonthalmi papi otthonba éli. Gyakran számol be arról, hogy nagy sétákat tesz a környéken. Így van akkor is, amikor *Ökörsem lett a Kék Madárból* című versében őszinte szép vallomását olvashatjuk. „Hajszolt vénségem halk nyugalma / te vagy most, ősi Pannonthalma. / A parkban járok, mely kihalt / és hallgatom a hóvihart. / ... /”

Érzi, hogy feladatunk *Fényt hagyni*

magunk után, és a Vándor, mondd, hol van otthonod a hazafelé vezető utat keresi. Átéli Cirenei Simon lázadását, de a hivatását belátva „szemem enyhült testvériesre / ... / így elfelejtem a saját keresztem, / s hogy alkonyulok, árvulok, öregszem.”

Mozgalmas, sikeres életre emlékezve vágyakozik *Vissza a csöndbe*. „Most lovam lassít, nem cifrázza / jaj, kiáltok, itt a vége / minden csendnek. Örök béke / őscsendjébe készülődöm. / Vár az Isten csendessége.”

Mindkettőjükéről ifjúkorombeli találkozások emlékét őrzöm, s amit akkor tapasztaltam – a halk nyugalmú versolvasót és a lobogva szavaló költőt –, ezt értem tetten az öregségben más-más módon, de azonos céltudatossággal a „hazakészülődő” verssorokban. Megidéztem őket, mert a most felemlegetett verseknek aranyfedezete egy költői, papi és tanári tanúságtétel.

Dr. Csermely Tibor

A lóré

Szalad a lóré, csöpp hegyi vonat,
Zörög az erdőn nagy hegyek alatt.

Lógó fejjel, meggyőződéstelen,
Vén ló zördíti rozzant síneken.

Gördíti becsülettel fölfelé,
És visszafelé is gördítené,

De amikor elérik a tetőt,
Hámból kifogják jámbor ügetőt,

A lószerszámot hátára vetik,
Farát szelíden megveregetik,
És azt mondják: Eridj szépen haza.
És ő elindul szépen és haza.

Hát a te lóré, édes öregem?
Lovatlan áll már az is a hegyen.

Nem is zörög már, csendes, jó hely ez,
Megállónak is csak föltételes.

Hiszen te húznád szívesen tovább,
De idefönt már nem kérnek csodát.

Hordtad a hámot, húztál szekeret,
Most már az üres ház is fölsebez.

Az is megrezzent, mikor valaki
Hervadt hátadat megveregeti.

De már maholnap megsimít a szó:
Jöjj haza szépen, fáradt vén csikó.

– Megismered: ez a gazdád szava,
S szépen elindulsz, – szépen és haza.

Sík Sándor

A hála keresztje

2015. június 27-én, szombaton délután fél 3-kor kezdődő szentmise keretében Dóka Ferenc hegyfalui plébános úr megáldotta azt a keresztet, amelyet falujának híve, a 94 éves Nagy Kálmán ajánlott fel hálából, hogy túlélte a debreceni csatát a II. világháború idején. A keresztet Török József újfahérvői sírköves mester készítette. A kereszt a templom előtti, Téglás város tulajdonában lévő téren áll.

A téglási római katolikus templom elé egy különlegesen szép keresztet állíttatott a hála jeléül Kálmán bácsi, aki az ország másik szegletében, Vas megyében, Hegyfalun él, és – a Jóisten kegyelméből – 94 évesen még mindig nagyon jó testi és szellemi egészséggel rendelkezik.

Nagy Kálmánt a II. világháborúban Téglásra és környékére vezényelték katonaként, itt élte túl azt a tűzharcot, amelyben Isten védelmező szeretetét, érintését megtapasztalta. Kálmán bácsi elmondása szerint az embertelen harcban egy gyengéd fuvallathoz hasonló érintést érzett az arcán, mintha valaki finoman megsimogatta volna. Kálmán bácsiban akkor a félelem és a kétségbeesés nyugalommá szelídült, és mély hálát érzett Isten iránt. A kegyetlen tűzharcban ő megmenekült, míg bajtársai körülötte sorra elesetek.

Kálmán bácsi ebben az időben ismerkedett meg első feleségével, Tőke Vilmával, aki Tégláson született, és ettől az időtől számítva 10 év múlva házasodtak össze. Már együtt fogadták meg, hogy egy fészület állításával meghálálják a jó Istennek, hogy így alakult a sorsuk. Az Isten Tégláson megmentette az életét, és itt is találta meg élete szerelmét. Sajnos, első felesége korán meghalt, a keresztállításra még nem kerülhetett sor.

Kálmán bácsi nagy bánatában Grazba, egy kolostorba ment. Ott ismerkedett meg második feleségével, Lomosicz Vilma professzor asszonnyal, aki nyugdíjasként szintén a kolostorban tevékenykedett. Barátságukból házasság lett.

A kereszt megszentelésére Dóka Ferenc hegyfalui plébános úrral kis közösség érkezett. Az ünnepség végén a kereszt előtt a résztvevők együtt imádkoztak a háborúban elesett katonáért.

Zsirosné Seres Judit

ISTEN DICSŐSÉGÉRE ÉS A SZÜZANYA
TISZTELETÉRE AZ ÚR 2015. ÉVÉBEN
ÁLLÍTTATTA:
NAGY KÁLMÁN
ÉS FELESÉGE
TŐKE VILMA.
AKI TÉGLÁSON SZÜLETETT 1925-BEN.

A jobbik rész

A hit hallásból ered (...) Akkor hát ne sajnáld az időt, energiát a hallásra, a meghallásra. „Mária a jobbik részt választotta”, és azt nem is veszti el soha. Ahhoz, hogy cselekedj, dolgozz, hirdess, tovább add, sűrödj-forogj, mint Márta tette, ott kell ülnöd sokszor Jézus lábainál és hallgatni Őt. Mária ezt tette.

Mivel mi nem vagyunk abban a szerencsés helyzetben, mint Mária, Márta, az apostolok, tanítványok – mi kései utódok vagyunk –, hát keresnünk kell a hiteles, krisztusi embereket. Mi magunk is így fogunk gyarapodni, így fog bennünk növekedni a mustármag. Ne csak imádkozunk, hanem keressük az ilyen emberek társaságát is, ülünk a lábaikhoz. Ez okos keresztény magatartás, hiszen önmagunkban erőtlenekek vagyunk, összeollózzuk az okosságainkat, mert kevés az, ami saját kútfőnkéből pattan ki. Goethéról mondják, hogy a legkreatívabb ember volt, pedig összes művének, okosságának csupán a 10 %-át merítette önmagából, a többi 90-et másoktól.

Fiatal papi éveim legnagyobb élményei között tartom számon azokat az estéket, amikor akkori bölcs plébánosommal beültünk az autóba, s elindultunk a kiművelt krisztusi emberekhez, a papokhoz. Tátott szájjal ültem a lábaiknál, s hallgattam őket: Felföldi János, Szita Lajos, Orosz Árpád atyákat és a többieket, borotvapenge éles észjárásuk lenyűgözött. Fantasztikus esték voltak.

Demeter István atyát paptársai csak „prófétának” nevezeték. Ő abban az esztendőben futotta végig a pályát, amelyik esztendőben elindultam a papi hivatás útján, botladozó lábakkal. A közelmúltban – egy évforduló kapcsán – sokan imádkoztunk a sajszentpéteri temetőben a „próféta” sírjánál. Már este volt, a sötétben hátul álltam a tömegben. Amikor hazafelé indultunk, egykori plébánosom megkérdezte: olvastam-e a sírfeliratot. „Nem” – válaszoltam. Visszaküldött a temetőbe, majd a mobiltelefon fényénél elolvastam az egykori „próféta”

gondolatait, melyeket a márványba véstek. Így hangzott:

„A Nagy Napot szerette. Egyetlen örökségül mindig a fényt kereste. Most megtalálta végül, hogy rászakadt az este.” István atya halála után is bölcsességgel látott el. Úgy éreztem, mintha ott ülnék a lábainál, mert ez a sírfelirat olyan volt, mint egykori esti élményeim egyike.

Drága hivatásodhoz hűséges testvérem!

Hallatlan nagy dolog részese lettél, amikor a papi hivatást választottad. Tudnod kell, milyen hatalmat kaptál, hogy naponta kezvedbe veheted, föl emelheted a Názáreti Istenembert, aki ebben a szentségben talán a legantropomorfabb (legemberibb) és a legistenibb. Egy falat ennivaló kenyér maga az élő Isten. Föl sem fogjuk ezt a csodát. Ott az igazi erőter, energia, ott lehet töltekezni, feltöltődni, amely energiát sokszor egészen más formában keres, hajszol az ember.

Kölcsonveszem Juhász Ferenc atya évtizedekkel ezelőtti szintén papi látogatásokkal kapcsolatos írásának címét, amely mintegy felhívásként figyelmeztette paptársait: „Index Jobbra”. A cím arra utal, hogy megszokott útja során jobbra vezetett az út ahhoz az idős atyához, akit ő is gyakran meglátogatott. Azt tanácsolta paptársainak is, hogy ha arra járnak, soha ne mulasszák el meglátogatni az idős paptestvérüket.

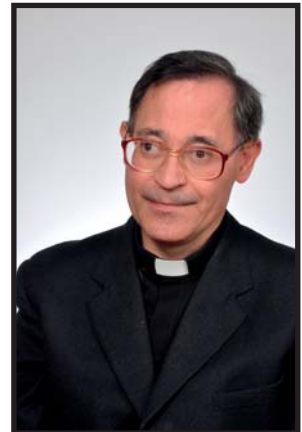
Fiatalok! Beültök-e esténként az autóba, hogy egy bölcs, krisztusi ember lábainál töltekezzetek? Ne sajnáljátok az időt, fáradságot, és esténként induljatok el!

Ötvenesek, hatvanasok és fölöttiek! Hozzátok elindulnak-e a fiatalok?

K.J.

Elhunyt Pető István

Pető István nyugalmazott plébános életének 55., áldozópapságának 31. évében, 2015. július 12-én, hosszú, súlyos betegség után, szentségekkel megerősítve, a debreceni Klinikán hazatért Teremtőjéhez.

Temetése 2015. július 22-én 10 órakor volt Debrecenben a Szent Anna Székesegyházban. Engesztelő szentmisét mutatott be érte Bosák Nándor és megyéspüspök, majd az altemplomban helyezték örök nyugalomra.

„Jézus Szíve, bízom benned”

Pető István nyugalmazott plébános 1961. október 27-én született Mezőkövesden. 1985. június 22-én Egerben szentelték pappá.

Káplánként szolgált 1985–1993-ig Újfehértón, Mezőkövesden, Sátoraljaújhelyen, Sárospatakon, Mátészalkán, Jászárokszálláson és Jászberényben. Ezután plébánosként a csengeri, mezőladányi, hosszúpályii és tizzaszalkai egyházközségeket látta el. Plébánosi szolgálatait időközben megszakítva négy évig kísérető lelkész volt a debreceni Szent Anna-székesegyházban, majd egy-egy évig Nagykállóban, Nagyhalászon, Fülöpön és Kisvárdán. Életének utolsó szolgálati helye a debreceni Szent Család-plébánia volt, ahol kísérető lelkészként 3 évet töltött.

2014-től súlyos betegsége miatt került a debreceni Szent Erzsébet Otthonba, ahol visszaadta lelkét a teremtőjének.

Felújították a papi sírhelyeket Nyíregyházán

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Temetkezési Vállalat üzemeltetésében lévő, nyíregyházi Északi Temetőben található „Papi parcellát” a Főegyházme gyei Papi Szociális Otthon augusztusra felújította, a Magyarok Nagyasszonya Főplébánia pedig porcelánképekkel is ellátta. Reményeink szerint szeptem berben megszentelik a szépen rend betett parcella márvány kőkeresztjeit.

A parcellába a Főegyházme gyei Papi Szociális Otthon létrejötte óta, 1993-tól temetik – az Egri Főegyházme gyee elhunyt lelkipásztorain kívül – a kas sai, a váci és a Debrecen–Nyíregyházi Egymázmegye papjait. Végző nyughe lyet biztosít a sírkert domonkos szerze tesek számára is. A város katolikusai itt végzik november elsején liturgikus megemlékezéseiket. A sírkertben lévő

volt plébánosok sírjait a távoli egyház községekből is rendszeresen látogatják régi híveik, a kegyelet virágaival és imáikkal emlékezve rájuk. Most igazán méltó és impozáns külsőt öltött a temető prominens helye.

*Román Csaba és Hódi Miklós
A Debrecen–Nyíregyházi
Egyházmegye akolitusai*

Elhunyt Dr. Cserhádi István

Dr. Cserhádi István címzetes apát, címzetes prépost, nyugalmazott plébános, életének 92., áldozópapságának 66. évében, 2015. július 12-én a nyíregyházi Papi Otthonban, szentségekkel megerősítve hazatért Teremtőjéhez.

2015. július 16-án, 11 órakor engesztelő szentmisét mutatott be érte Bosák Nándor főpásztor Nyíregyházán a Szent Antal-templomban, majd 12.30-kor a nyíregyházi temető papi sírkertjében helyezték örök nyugalomra.

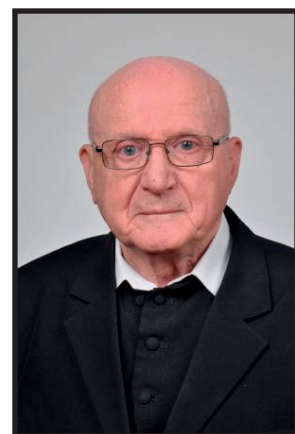
Jézus Szíve, bízom benned!

Cserhádi István dr. (theol) tiszteletbeli kanonok, címzetes sárvári apát, nyugalmazott vásárosnaményi plébánost 1950 február 16-án, április 16-án szentelte pappá Budapesten a szatmári egyházmegye szolgálatára Kovács Vince váci segédpüspök.

Boldog Scheffler János szatmári püspök indította el a papi hivatás útján, aki a budapesti Központi Szemináriumba küldte. A történelem vargabetűi okozták, hogy a tízgyerekes túrterebesi családból származó teológust már nem ő szentelhetette fel, nem fogadhatta vissza a szűkebb értelemben vett szülőföldre. A szatmári kötődés azonban sosem lazult, a patrisztikából doktorátust szerzett ifjú lelkész az anyaegyházme gyétől elszakított, a „magyar-részen” létrehozott Csonka-Szatmár egyházkormányzat plébániáiban talált otthonra.

A 92 esztendő t élte vasmisés áldozópap közel negyed százada a nyíregyházi papi otthon gondoskodó légkörében élt. Aki ismerte őt, tudta, hogy lélekben mindenkor szatmári maradt, szatmáriságát büszkén vállaló papként szolgálta egyházát.

Cserhádi István papi szolgálati helyei: Mérk, Fehérgyarmat, Sátoraljaújhely, Ömböly, Hernádnémeti, Tiszaszalka és végül Vásárosnamény volt. Ez utóbbi helyen 32 évig szolgált.

Nem nézhetjük tétlenül nemzetünk sorsát

Szakmai konferencia az egyeki Szent József Plébánián

Dr. Beer Miklós, a váci egyházmegye püspöke kezdte előadását a fent olvasható gondolattal július 21-én, az Egyházak szerepe a vidékfejlesztésben és a vidéki közösségek megerősítésében címet viselő szakmai konferencián. Tizenkét éves püspöksége alatt mindig érzi a felelősségét annak, hogy aki jobb helyen, jobb időben született, felelős azért, aki rossz helyen és rossz időben született, és ezért hátrányban, szegénységben, kilátástalannak tűnő helyzetben él.

A szakmai konferencia arra kereste a választ, mit tehetnek az egyházak és civil szervezetek a vidék jövőjéért. A jelenlévőket köszöntve dr. Miluczky Attila, a település polgármestere bemutatta Egyek nagyközséget, az itt élők örömeit és nehézségeit.

Közös felismerés, hogy meg kell találni és szervezni azokat a munkalehetőségeket, amelyek élhetőbb környezetet tudnak teremteni, éppen ott, vidéken, ahol az ország jövője múlik.

A világban élve és az egyházban elköteleződve keresi a lehetőséget a váci egyházmegyében szolgáló Antal András négygyermekes diakónus is, aki Nyáregyháza jó gyakorlatát mutatta be. Mint fogalmazott: nem panaszkodni kell, hanem munkához látni, és Istent látni minden hozzánk forduló emberben. A plébániájukon munkát adnak az embereknek, állatokat tenyésztenek, megkeresték az önkénteseket, jó munkatársakat találtak, akikkel közösen tesznek az ott élő emberekért. Együtt kell élni, dolgozni, örülni, szenvedni azokkal, akik között a lelkipásztor szolgál.

Dr. Eperjesi Tamás, a Herman Ottó Intézet igazgatója bemutatta a mostani helyzetet. Érzékletesen szemléltette Magyarország fejlődő és leszakadó régióit. Napjainkban az elszegényedés, a leszakadás, elöregedés és funkcióvesztés veszélye fenyegeti a vidék lakosságát. Ahhoz, hogy ezt megfékezzük, olyan helyi hősökre van szükség, akik magukénak érzik a közösség egészét, és tenni akarnak érte. Ilyen helyi hős lehet a plébános, polgármester, tanár, vagy bárki, aki elkezd dolgozni a településért. Ha ez elindul, megtartó közösség születik, helyi aktivációs műhelyek jönnek létre, megtalálja funkcióját a település, és élhető körülményt tudnak teremteni.

„Nem csak azért vagyunk a világon,

hogy valahol otthon legyünk benne, hanem azért is, hogy karnyújtásnyira jobbra tegyük.” Erre a megtartó közösségi munkára láttunk példát az abaújtársi református közösség életéből. Tóth István és Tóth Viktória lelkész házaspár egy 300 lelkes településen végzik áldásos szolgálatukat. A lepusztult és elhanyagolt környezet szebbé tétele mellett megszólították az ott élőket, együtt gazdálkodnak, és szerveznek közösséget erősítő programokat, lelki és kulturális épüléseket segítve.

A konferencián – többek között – megismerkedhettek a résztvevők a Máltai Szeretetszolgálat Jelenlét programjával, az egyeki plébánia eddigi eredményeivel. Az ifjúság szerepéről szólt Schanda Tamás helyettes államtitkár. Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programról Horváth Viktor főosztályvezető beszélt, Szabó Mátyás, főosztályvezető a Földművelésügyi Minisztérium munkatársa pedig a tanyafejlesztés lehetőségeit ismertette. Az egész napos konferencia záró előadásában Vajda Mária néprajzkutató az egyház és a társadalom szoros kapcsolatát tárta elénk, bemutatva, mi mindent tett eddig is az egyház a társadalom fejlődéséért, hogyan hatotta át a nép mindennapi életét az evangélium üzenete. A konferencia fővédnöke Bosák Nándor, Debrecen-Nyáregyházi püspök úr volt. A szakmai

SZENT JÓZSEF
PLÉBÁNIA

napra jelentettük meg ünnepi kiadványunkat, amelyben ismertetjük a Szent József Plébánia múltját, az elmúlt öt év fejlesztéseit. Az Élő Víz című heti hírlevelünkben az eddig bemutatkozó családok írásai is olvashatóak. A kiadvány elérhető a templomban. Köszönet mindazoknak, akik munkájukkal lehetővé tették ezt a napot.

Papp László plébános

Hittantábor Nyírbátorban

Nyírbátorban, a Római Katolikus Egyház zárandokházában Babály András atya immár ötödik alkalommal szervez nyári hittanos tábort az elsőáldozó gyermekeknek és testvéreiknek.

A tábor célja, hogy a megszerzett

ismereteiket a diákok tovább gazdagítsák játékos formában, vidám hangulatban, új barátságokat, ismeretségeket kössenek, önállósodjanak. Évről évre a gyermekek testi, lelki és szellemi fejlődését is figyelembe vevő programokat tervezünk, melyben nagy hangsúlyt kap a csapatépítés és közösségformálás. A hagyományosnak számító foglalkozásokon kívül minden évben új ötletekkel színesítjük a kínálatot: közös kirándulások autóbusszal és vonattal, strandolás, akadályverseny, szellemi vetélkedők, bibliodráma, kézműveskedés, sportjáté-

kok, activity, filmvetítés, társasjátékok, stb. A hétköznapi hangulatát áthatja a zárandokház közvetlen szomszédságában lévő csodálatos minorita templom, mely alkalmat ad a közös és egyéni imádkozásra a nap bármely órájában. A tábor lelke Anka nővér, András atya testvére, aki angyalkás játékkal vezeti a táborozókat az egymással való törődésre, odafigyelésre. A kíséretében Szolnokról érkező diák segítőkkel is nagyon jó viszonyt ápolunk. Követendő példájukkal utat mutatnak a nyírbátori gyermekeknek. A kötődés szívet melengető bizonyítéka, hogy egyre több vizsziatérő lakója van táborunknak. Amiért a kicsik ennyire ragaszkodnak hozzánk, az Lőrinczné Tóth Dórika néni is köszönhető, hiszen ő az, aki év közben sem engedi el a kis kezeket. Rendhagyó foglalkozásai, színvonalas színdarabjai, a Pásztorjáték és a Passió, emlékezetes műsorai az elsőáldozás és anyák napja alkalmából nem csak a kisebbeket, de a nagyobb diákokat is mozgósítja.

Köszönet illet minden szervezőt és segítőt, szülőket és pedagógusokat, mindenkit, aki bármilyen felajánlással támogatta táborunkat. Reméljük, jövőre is találkozunk!

*Varga Istvánné és Tóthné Kertes Anna,
segítő tanító néni*

Keresztalja-zarándoklat Nyíradonyban

„Uram, kihez mennénk?
Tiéd az örök életet adó tanítás.”
(Jn 6, 68)

Élő rózsafüzér-zarándoklatot szerveztek Nyíradonyban június 29-én, Szent Péter és Szent Pál főapostolok ünnepén, amely már öt éve élő hagyományként él a városban. A településért, az egyházért és hazánkért imádkoztak együtt a római és görögkatolikus hívek, hogy az alapra – Péterre és a főre, Krisztusra mutatva tegyenek tanúságot az emberek előtt.

A zarándoklat Nyíradony négy útszéli keresztjétől indult, amely négy útvonalon – előre beosztott rend szerint

– a rózsafüzér öröndetes, fájdalmas, dicsőséges és világosság titkait imádkozva és énekelve, a kereszt négy szarát formálta meg. A négy keresztalja a főtéren álló görögkatolikus templomnál kapcsolódott össze. Ezután körmenettel vonultunk be a templomba, ahol hálaadó imádsággal és saját templomainkban szentmisével zártuk imádságos zarándoklatunkat. Mindig nagy öröm átélni, megtapasztalni, hogy egy mustármagnyi kezdeményezés fává nő és terebélyesedik, rácsodálkoznak az úton levők és az átmenő forgalom, és mi mintegy megérezzük, hogy életünk az utazás, kegyelmünk a találkozás.

Szilágyi Orsolya hitoktató

Vianney Testvérek ünnepe Pócsperiben

Pócsperiben 2015. augusztus 2-án ünnepelték a Vianney Testvérek a Tisztuló Lelkekért Közösség védőszentje, Vianney Szent János pappá szentelésének 200. évfordulóját és liturgikus ünnepét (augusztus 04.), akiről XVI. Benedek így nyilatkozott: „az Ars-i szent apostolkodásának hatása messzire kiterjed még halála után is. Nincs olyan élethelyzet, amelyre egy jó szándékú lélek ne találhatna feljegyzett szavaiban és a vele történt események kapcsán tanácsokat, buzdítást az élő hitre és a gyermeki bizalomra, üdvös bátorítást, hogy félelem nélkül haladjon előre az örök élet felé vezető úton.”

Közösen mutatott be szentmisét az egyházmegye több papja, a Domonkos Szerzetesrend tagjai, valamint jelen voltak az egyházmegye kispapjai, szerzetes testvérek, szerzetes nővérek is: a Tisztítóútzben Szenvedő Lelkeket Segítő Nővérek Kongregációja, a Bazilita Rend, a Szent Kamill Leányai Nővérek. Emellett a Vianney Testvérek rokonai, barátai, közelről és távolról, a Pócsperri és Máriapócsi Egyházközség tagjai, önkormányzatok képviselői ünnepeltek együtt. Az ünnepi homíliát Pásztor Károly pápai prelátus mondta. Ezt követően a Vianney Testvérek megújították fogadalmukat, miszerint, az evangéliumi tanácsok megtartása mellett – tisztaság, szegénység, engedelmisség –, negyedik fogadalomként egész életüket felajánlják Istennek a földön, a tisztulás útját járó lelkekért, a haldoklókért és a tisztítóútzben szenvedő lelkekért. A Közösséget Bosák Nándor megyéspüspök atya idén ismerte el, mint krisztushívók hivatalos társulását.

A szentmisét követően a résztvevőknek alkalom nyílt arra, hogy egy szerény agapé keretében építsék a lelki, testvéri egységet, lelki felüdülésként pedig Vianney Szent János gondolatait vihették magukkal egy-egy személyes üzenet formájában.

Szenes István plébános

Roma Házzal gazdagodott Hajdúsámson

Bosák Nándor debrecen–nyíregyházi püspök Roma Házat áldott meg augusztus 14-én a Debrecen melletti településen, Hajdúsámsonban. A házat a Debrecen–Nyíregyházi Egy-

házmegye támogatásával vásárolták meg.

Az ünnepélyes átadásnál jelen volt Antal Szabolcs, a város polgármestere, Juhász Imre újfehértói plébános, e g y h á z m e g y e i cigánypasztorációs referens, Fodor András püspöki helynök, Hajdúsámson lelkipásztora, Reznek Ádám káplán, Vasas János akolitus, a Sámson Erejével a Romákért Alapítvány elnöke, Borsos Tamás és Borsos Dávid kurtórium tagok, valamint a helyi roma közösség tagjai.

A Roma Ház a romákért tevékenkedő alapítvány felügyelete alatt fog működni. Az alapítvány azon munkálkodik, hogy a keresztyény hit tükrében feloldja a kirekesztettség érzését, illetve biztosítsa a valahova tartozás élményét az emberekben. Ennek gyakorlati megvalósításához elengedhetetlen volt egy olyan önálló ház, ahol dicsőítéseket, imaórákat tudnak majd szervezni, valamint – az evangéliumi tanítás mellett – kulturális tevékenység, kézművesség, roma hagyományos mesterségek felelevenítése, családi életre való felkészítés, tehetséggondozás, sporttevékenységek, informális oktatás, és prevenció témájú foglalkozások is fogják színesíteni a helyi roma életét.

Sajtóiroda

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

SÁMSON EREJÉVEL a ROMÁKÉRT ALAPÍTVÁNY

Hajdúsámsonban 2007 óta működik cigánypasztoráció. Mára már felnőtt egy olyan cigány közösség, melynek középpontjában Krisztus áll. Vasas János akolitus hét éve foglalkozik cigány családokkal Fodor András plébános támogatásával. Borsos Tamás cigány származású testnevelő tanárral két éve és testvérével, Borsos Dáviddal pedig egy éve vesznek részt a missziós munkában.

A településen nemrég – Juhász Imre cigánypasztorációval foglalkozó újfehértói plébánossal – létrehoztak egy alapítványt, amely a szegények és a cigányság fel-emelkedését célozza meg. Az alapítvány logója a cigány zászlóból ered, jelképezi a hovatartozást, a kerékben a kereszt a katolikus keresztyény szellemiségre utal, és a kéz, amely felemeli és megtartja a keretet, Sámsont jelképezi szimbolikusan, aki az Isten erejével lép fel népe védelmében.

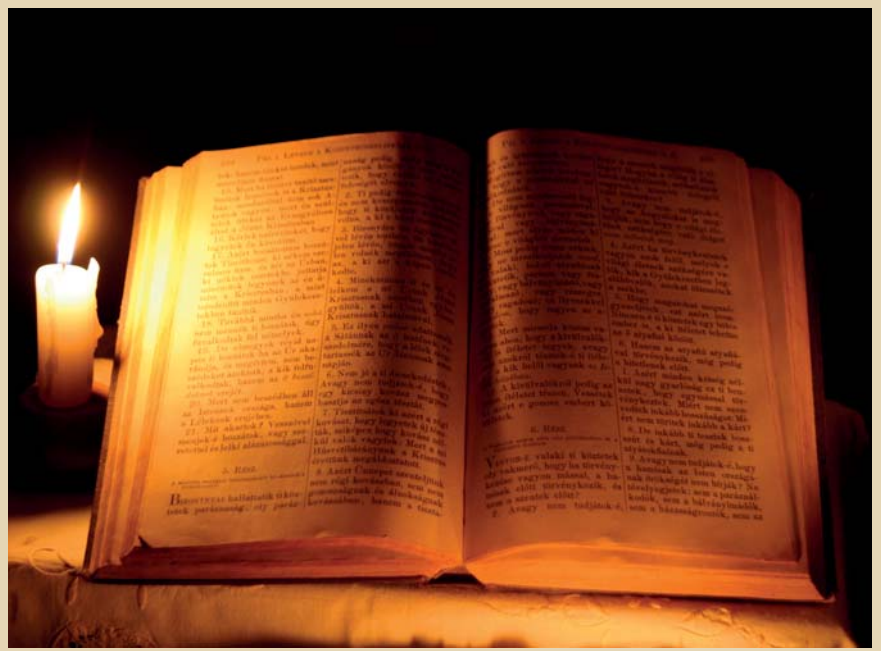
Az alapítvány missziós munkájához elfogad támogatásokat.

Hajdú TKSZ: 60600101-11105594
 seraalapitvany@gmail.com
 Vasas János akolitus
 Tel.: 0630 2367321

Egy hónap alatt átelmélkedik a Szentírás 72 könyvét

Pankotai József, a demecseri egyházközség plébánosa a Szentírás egyegy könyvét javasolta elolvasásra a Szentírás vasárnapjától kezdődően. Így egy hónapon keresztül a Biblia Ó- és Újszövetsége összesen 72 könyvét átelmélkedik a hívek.

A plébános javasolta, hogy a könyv elolvasásakor fordítsanak nagy gondot a körülményekre. Olvasás után pedig gyűjtsék össze azokat a mondatokat, amelyekben hosszabban elgondolkodtak. Ezek később bekerülnek majd az egyházközség évkönyvébe.

Határtalan élmény Debrecenben

A diákok az egész éves tanulás, iskolai kötelezettségek után türelmetlenül várják a pihenés, nyaralás idejét. Vannak viszont, akik továbbra is az iskolapadot választják a nyári szünetben. A szlovákiai Érsekújvár Jedlik Ányos Elektrotechnikai Szakközépiskola és Kereskedelmi Akadémia informatika szakos tanulói 4 héttel meghosszabbították szorgalmi idejüket, és beköltöztek a debreceni Szent József Gimnázium, Szakközépiskola Kollégiumába, hogy továbbfejlesszék informatikai ismeretüket.

A debreceni katolikus intézmény már alapítása óta nagyobb figyelemmel fordult a határon túli magyarság felé. Az iskola alapítványát az egykori piarista diák, Rátky József úgy hozta létre 1996-ban, hogy minden évben a támogatott diákok közé határon túli magyarság képviselője is kerüljön. Ennek köszönhetően a korábbi években többször kapott erdélyi, kárpátaljai diák hathatós támogatást.

„Több mint iskola”

Idén nyáron egy újabb színnel bővült a debreceni iskola palettája, amikor – a Bethlen Gábor Alap pályázatán indulva – részt vettek a „2015 a külhoni magyar szakképzés éve” című programban, és vendégül fogadhatták a szlovákiai iskola „delegációját”. A dr. Beták Norbert vezető tanár kíséretében érkezett Novák

Dávid, Marča Roland, Madari Bálint, Oláh Erik, Mészáros Máté 15-17 éves gimnazista tanulókat a kiváló tanulmányi eredményeik alapján választották ki. Az egy hónap alatt komoly szakmai együttműködés kialakítására, tapasztalatcserére került sor.

A Szent József Gimnázium informatikus diákjai – a szakképzési program mellett – évek óta az intézmény „több mint iskola” alapelveinek megfelelően, a tananyag mellett, olyan érdekességeket, speciális ismereteket szerezhetnek meg, amelyek az informatika legújabb eredményeibe engednek betekintést. Ilyen a Lego Robot-programozás, a Labview-programozás és a hozzá kapcsolódó eszközök használata. Természetesen a hagyományos PHP-programozás, vagy az Alföld Szakképzővel kötött együttműködés szerint oktatott CISCO-s tananyag is mind része a képzésnek. A határon túlról érkező diákok és kísérőtanáruk e lehetőségekből kaptak ízelítőt az egy hónap során. Ezen túl ellátogattak az IT Sevice Hungary Kft. és az NI Hungary Kft. cégekhez is. Megfigyelhették, hogyan dolgoznak rendszergazdák a szervereken keresztül, de a weboldalszerkesztés kihívásai is lenyűgözték az érdeklődő tanulókat.

A szlovákiai iskolában alap informatikai ismereteket megszerzett tanulók számára minden nap tartogatott megbeszélést, amellyel, mint mondták nagy

előnyre tesznek szert az iskolatársaikkal szemben. Ez az előny viszont nem jelenthet szakadékokat, ezért már itt elhatározták, hogy a megszerzett ismereteket átadják osztálytársaiknak szakkörök, délutáni különórák alatt, vagy éppen a szabadidejükben.

A külhoni diákokban magyarországi gyakorlatuk során megfogalmazódott egy terv a közös gondolkodásra, későbbi kapcsolattartásra a debreceni katolikus gimnáziummal. Terveik szerint az elektrotechnikában jeleskedő érsekújvári Jedlik Ányos-intézmény saját tapasztalataival gazdagíthatná a debreceni katolikus gimnáziumot. A vendégdiaókok véleménye szerint az elektrotechnika és a számítástechnika szervesen kiegészítik egymást.

Sajtóiroda

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Magyarok Bibliája – kézzel másolt magyar Biblia egyházmegyei oldalakkal

Elkészült az a kézzel másolt teljes Biblia, melyet római zarándoklat keretében adnak át a Szentatjának. Ferenc pápa nyilvános kihallgatás keretében október 14-én, szerdán. A Magyarok Bibliájában az Ószövetség 4040, az Újszövetség 1021 oldal, és öt vaskos kötetbe kötötték. A másolásban több, mint tízezren vettek részt egész Magyarországról és határainkon túlról is.

Benyik György szegedi plébános 2014. szeptember 30-án indította útnak először az Újszövetség, majd – a nagy érdeklődésre való tekintettel – az

Ószövetség kézírással történő másolását. A vállalkozás világi szempontból is rekord méretű, mert Magyarországon ennyi ember még soha nem másolt kézzel Szentírást, és azért is, mert ekkora méretű ökumenikus összefogásból született meg a magyar fordítású Biblia kézi másolása. A másolásban ugyanis – a katolikus hívek mellett – nagy számban vettek részt evangélikus, református, baptista és unitárius közösségek tagjai is. Másrészt a határainkon innen és túli társadalom legkülönbözőbb rétegéhez és műveltségi csoportjához tartozók csatlakoztak a mozgalomhoz: alkotmánybírák, sportolók, börtönben fogvatartottak

és rendvédelmi szervek képviselői is. Így kapcsolódtak be egyházmegyénk hívei is a másolásba: a debreceni Megtestesülés Plébániáról Ezékiel (2–5. fejezet), Nyírvásváriból [Krónikák 1 (17–29. fejezet) és Baktalórántházáról (Zsoltárok 76 (75) – 96 (95)].

- PE -

A Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye Levéltár és Könyvtára elköltözött a Debrecen, Varga u. 17. sz. alá.

Nyitva tartás:

Kedd: 14:00–17:30

Szerda: 9:00–12:30

Csütörtök: 9:00–12:30

„Hogy elhiggye a világ...”

(Jn 17,21)

PÜSPÖKI KEREKASZTAL-KONFERENCIA A KERESZTÉNY EGYSÉGTÖREKVVÉSEKRŐL II. JÁNOS PÁL TANÍTÁSA TÜKRÉBEN

Debrecen az egyetlen magyarországi vidéki város, amely három keresztény egyházszervezet központja. A századokon át homogén „Kálvinista Róma” ma is a Tiszántúli Egyházkerület és a Kárpát-medence reformátusainak központja, de 1993-tól a római katolikus Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye, 2015-től pedig a görögkatolikus Hajdúdorogi Metropólia székhelye is. Ebben a kivételes történelmi helyzetben keressük a lehetőséget arra, hogy összefogva továbbhaladjunk a keresztény egység felé.

A Katolikus Újjászületés Emlékévében,
II. János Pál pápa látogatásáról is meg-
emlékezve, kerekasztal-konferenciát
rendezünk

**OKTÓBER 30-ÁN 16 órai kezdettel a
KÖLCSEY KÖZPONT báltermében**

**BOSÁK
NÁNDOR**

(püspök, a Debrecen–
Nyíregyházi Egyházmegye
apostoli kormányzója)

**FEKETE
KÁROLY**

(a Tiszántúli Refor-
mátus Egyházkerület
püspöke)

**KOCSIS
FÜLÖP**

(a Hajdúdorogi
Görögkatolikus
Metropólia érseke)

GYULAY ENDRE

(nyugalmazott Szeged-Csanádi
megyéspüspök, a debreceni
pápalátogatás katolikus házigazdája)

PALÁNKI FERENC

(kinevezett debrecen–nyíregyházi
megyéspüspök)

Felkért világi hozzászólók:

BARTHA ELEK (gk.) néprajzprofesszor, rektorhelyettes,

IMRE LÁSZLÓ (ref.) irodalomtörténész, akadémikus,

VELKEY GYÖRGY (r.k.) a Magyar Kórházszövetség elnöke.

A kerekasztal-konferenciát vezeti:

KRÁNITZ MIHÁLY, a PPKE teológia-professzora,

az „Ut Unum Sint” Ökumenikus Intézet vezetője.

KATOLIKUS
ÚJJÁSZÜLETÉS
DEBRECEN

A rendezvény nyilvános és ingyenes.